

اجرای طرح ویژه نوروزی نظارت بر بازار کالا

طرح ویژه نوروزی و ماه رمضان ۹۹ رصد بازار با اولویت مبارزه با احتکار و کم فروشی اقلام بهداشتی اجرا می شود.

دربان طرح که با محوریت سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان اجرا می شود، ۵۰ خودروی متحد الشکل سازمان حمایت هست و سطح بازار و ویژه در سطح شهر تهران همزمان در سراسر کشور، کار نظارت و رصد بازار را از تولید تا عرضه بر عهده دارد. سازمان تعزیرات حکومتی، دادستانی، اتاق اصناف و انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان با این طرح سازمان حمایت را هم اداری می کنند.دربان باره، وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشست هماهنگی طرح نظارت و بازرسی ویژه نوروز و ماه مبارک رمضان درمحل وزارت صنعت گفت: مردم مطمئن باشند که اقلام بهداشتی شونده به حد کیفیت هست و نگهداری با فضا سازی بی عیب و نقص در زمان عرضه به بخورد، چراکه کالا به اندازه نیاز و حتی بیش از مصرف وجود دارد.

رضا رحمانی گفت: ۷۰ واحد فعال تولید کننده مواد شونده با ۲۵۰ هزار تن تولید و ۱۰۰ میلیون تن ظرفیت داریم، مردم مطمئن باشند که اقلام بهداشتی شونده به حد کیفیت هست و نگهداری با فضا سازی می مورد شد، که فقط در شهر تهران ۷۰ خودرو کالا به اندازه نیاز و حتی بیش از مصرف وجود دارد.

وی گفت: کسانی که احتکار می کنند در واقع در حق مردم جفا و جنایت می کنند، باید از عدم عرضه کالا جلوگیری شده و با احتکار و اختناع از عرضه به خصوص در کالاهایی که مورد نیاز برای جلوگیری از کرونا وروس است، باید برخورد داشت. وزیر صنعت در بخش دیگری در مورد همکاری بسیج اصناف در نظارت بر بازار، افزود: بسیج اصناف

متوسط قیمت خرید و فروش یک متر زیربنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاههای معاملات ملکی شهر تهران در بهمن گذشته به ۱۲/۴ میلیون تومان رسید که ۴۴ درصد رشد داشته است.

روابط عمومی بانک مرکزی گزارش رسمی معاملات مسکن در ماه بهمن را اعلام کرد که بر این اساس، تعداد معاملات آپارتمانهای سه بری شهر تهران در بهمن امسال به ۱۳/۳ هزار واحد مسکونی رسید، که نسبت به ماه دی و ماه مشابه پارسل به ترتیب ۲۲/۱ درصد و ۲۲ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در ماه مورد گزارش، متوسط قیمت خرید و فروش یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاههای معاملات ملکی شهر تهران ۱۴/۴ میلیون ریال بود که نسبت به ماه مشابه پارسل ۲۲/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. گزارش دفتر برنامه ریزی و اقتصاد مسکن

تعطیلی باجه عصر شعب بانک‌ها

شورای هماهنگی بانک‌ها اعلام کرد: از شنبه آینده به مدت یک هفته، باجه عصر بانک‌های کل کشور تعطیل و ساعت کاری روزانه استان‌های درگیر با بیماری کرونا هم با مصوبات استانداری هماهنگ می‌شود.

به گزارش دبیرخانه شورای هماهنگی بانک‌ها، در جلسه فوق‌العاده این شورا که با دستور جلسه پیشگیری از شیوع بیماری کرونا در شبکه بانکی کشور برگزار شد، اعضای جلسه تصمیم های ویژه ای را به منظور مقابله با این بیماری اتخاذ کردند. مدیران عامل عضو شورا ابتدا با ارائه گزارشی از وضع شعب و بیان دلغده های کارکنان خود، بر لزوم دریافت حداکثر امکانات

تغییرات نرخ تورم در استان‌ها

بیشترین نرخ تورم ماهانه خانوارهای کشور در ماه بهمن مربوط به استان قزوین با ۲/۲ درصد افزایش و کمترین نرخ هم مربوط به استان اردبیل با ۰/۵ درصد کاهش بوده است.

به گزارش روابط عمومی مرکز آمار ایران، در بهمن ۱۳۹۸ عدد شاخص کل برای خانوارهای کشور (۱۳۹۵=۱۰۰) به ۱۹۷/۶ رسید که نسبت به ماه دی ۱/۱ درصد افزایش نشان می دهد.دستر تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه پارسل (تورم نقطه به نقطه) برای خانوارهای کشور ۲۵ درصد است. بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان هرمزگان (۳۳/۱ درصد) و کمترین آن مربوط به استان کردستان (۱۸/۵ درصد) است. نرخ تورم دوازده ماهه منتهی به بهمن ۱۳۹۸ برای خانوارهای کشور به عدد ۲۷ درصد رسید که بیشترین نرخ تورم دوازده ماهه مربوط به استان ایلام (۴۴/۶ درصد) و کمترین آن مربوط به استان فارس (۳۳/۸ درصد) است.

به گزارش روابط عمومی مرکز آمار ایران، در بهمن ۱۳۹۸ عدد شاخص کل برای خانوارهای کشور (۱۳۹۵=۱۰۰) به ۱۹۷/۶ رسید که نسبت به ماه دی ۱/۱ درصد افزایش نشان می دهد.دستر تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه پارسل (تورم نقطه به نقطه) برای خانوارهای کشور ۲۵ درصد است. بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان هرمزگان (۳۳/۱ درصد) و کمترین آن مربوط به استان کردستان (۱۸/۵ درصد) است. نرخ تورم دوازده ماهه منتهی به بهمن ۱۳۹۸ برای خانوارهای کشور به عدد ۲۷ درصد رسید که بیشترین نرخ تورم دوازده ماهه مربوط به استان ایلام (۴۴/۶ درصد) و کمترین آن مربوط به استان فارس (۳۳/۸ درصد) است.

به گزارش روابط عمومی مرکز آمار ایران، در بهمن ۱۳۹۸ عدد شاخص کل برای خانوارهای کشور (۱۳۹۵=۱۰۰) به ۱۹۷/۶ رسید که نسبت به ماه دی ۱/۱ درصد افزایش نشان می دهد.دستر تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه پارسل (تورم نقطه به نقطه) برای خانوارهای کشور ۲۵ درصد است. بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان هرمزگان (۳۳/۱ درصد) و کمترین آن مربوط به استان کردستان (۱۸/۵ درصد) است. نرخ تورم دوازده ماهه منتهی به بهمن ۱۳۹۸ برای خانوارهای کشور به عدد ۲۷ درصد رسید که بیشترین نرخ تورم دوازده ماهه مربوط به استان ایلام (۴۴/۶ درصد) و کمترین آن مربوط به استان فارس (۳۳/۸ درصد) است.

مهلّت زمانی در نظارت بر مناقصه عمومی می‌رساند شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام) از ساعت ۰۹ صبح روز شنبه‌شنبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۶ تا ساعت ۱۲ روز شنبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷

مهلت زمان ارائه پیشنهاد: تا ساعت ۱۲ روز شنبه‌شنبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷
زمان بازگشایی پاکت‌ها: روز شنبه‌شنبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷
راس ساعت ۱۳:۳۰ در سالن اجتماعات شرکت
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گر: جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های (الف)
آدرس: مازندران، سوادکوه، کیلومتر ۱۸۵ محور سوادکوه، شرکت زغالسنگ البرز مرکزی، مرکزی، طبقه دوم، دبیرخانه شرکت
شماره تلفن: ۰۱۱۴۳۳۳۳۰۰
داخلی ۲۴۷
شرکت زغالسنگ البرز مرکزی
اطلاعات تماس: ستاد ستاد ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۳۴۰۰
دفتر ثبت نام: ۰۸۹۶۹۲۷۲ و ۸۵۱۹۳۷۶

شرکت زغالسنگ البرز مرکزی

افتتاح آزادراه تهران –شمال توسط رئیس جمهوری

۲۴ سال انتظار برای عبور خودرو از قطعه یک آزادراه تهران – شمال دیزروز به پایان رسید و این پروژه عظیم عمرانی زیر بارش شادان بهارن بطور رسمی با حضور رئیس جمهوری به بهره برداری رسید.

به گزارش خبرنگارما،حاکست‌حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری اسلامی ایران در مراسم افتتاح قطعه اول آزادراه تهران – شمال با اشاره به عظمت این پروژه عمرانی گفت: ما این طرح را در دوران تحریم اجرا کردیم و افتخار می کنیم که تحریم توانست در اراده مهندسان، کارگران، مدیران و همه بخش‌های مختلف از جمله وزارت راه و بنیاد مستضعیان، برای تکمیل این طرح مهم تأثیر بگذارد.وی اضافه کرد: البته ممکن است تحریم در زمان بندی ما را به طور طبیعی با تأخیرهای مواجه سازد، اما هیچ وقت ما از طرح‌های مهم باز نماندیم.

آقای روحانی با اشاره به صرفه جویی در وقت و هزینه‌های مردم با بهره برداری از این قطعه از آزادراه تهران بزرگ را در دستسور کار داریم، این موضوع باید جدی گرفته شود. وی بیان کرد: تلاش بانک مرکزی بر این است که قیمت ارز را پایین آورد و حتما از این شرایط هم عبور خواهیم کرد.

رحمانی تصریح کرد: مجوز واردات برای برخی اقلام بهداشتی مثل ماسک ضدآب حیات، ساز و نیاز آن را در گروه یک کالای برای تأمین نیاز مردم قرار داده ایم.

رئیس سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان هم دراین نشست اعلام کرد: طرح به کارگیری ناوگان بازرسی و نظارت در سطح بازار به صورت متداولشکلی عملیاتی شد، که فقط در شهر تهران ۷۰خودرو تعزیرات و سازمان صنعت به این امر اختصاص یافته است.

عباس تابش افزود: مناظر با این طرح، در سطح استان ها هم قابل دیدن می شود و هدف اصلی آن هم اقدام پررنگ و تأثیرگذار بازرسان در سطح بازار است و البته در همین رابطه در ایام پیش رو و ماه مبارک رمضان گشت‌های بازرسی در سراسر کشور با حضور دستگاه‌های مرتبط و نمایندگان آنها هم عملیاتی می شود.

رشد ۴۲درصدی معاملات مسکن در تهران

وزارت راه و شهرسازی در وضع بازار مسکن شهر تهران در بهمن امسال حاکی از امضای ۱۳ هزار ۵۰۰ فقره مبایعه نامه می باشد. این در حالی است که در ماه مشابه پارسل (بهمن ۹۷) تعداد معاملات مسکن ۹ هزار و ۵۳۱ فقره بود که رشد

۲۲/۲ درصدی داشته است. همچنین این شاخص در ماه بهمن نسبت به ماه دی که تعداد معاملات بازمیانهای شهری ۸۶۲۲ فقره بود، رشد ۲۲/۷ درصدی را نشان می‌دهد. متوسط قیمت هر متر مربع واحد مسکونی در تهران در بهمن امسال ۱۴ میلیون و ۴۰۵ هزار و ۷۰۰ تومان برآورد شده؛ این در حالی است که در ماه مشابه پارسل (بهمن ۹۷) متوسط هر متر مربع واحد مسکونی ۱۰ میلیون و ۱۳۰ هزار و ۴۰۵ تومان بود که رشد ۳۳/۱ درصد تعیین شده است.

نرخ رشد میانگین قیمت مسکن در بهمن نسبت به دی امسال که ۱۳ میلیون و ۸۸ هزار و ۷۰۰ تومان بود، ۳/۸ درصد برآورد شده است.

زنگنه:رکورد تولید گاز تا پایان امسال شکسته می‌شود

وزیر نفت از قابلیت تولید بیش از هزار میلیون متر معكب گاز در روز با نصب سه سکوی ۲۷ تانر پارس جنوبی تا قبل از نوروز ۹۹ خبر داد.
به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، یژن زنگنه در حاشیه نشست با رؤسای دانشگاه‌های طرف قرارداد با صنعت نفت در جمع خبرنگاران درباره سکوهای پارس جنوبی افزود، دو سکو از آخرین سکوی پارس جنوبی یکی نصب شد و دیگری بعدی قبل از نوروز نصب خواهد شد.
وی گفت: به این ترتیب همه سکوهای ۲۷ تانر پارس جنوبی را نصب شده خواهیم داشت و ما قادر خواهد کرد که تولید گاز از هزار میلیون مترمکعب در روز عبور کند.
زنگنه در مورد آخرین وضع یژنن سهمیه نوروز افزود: سازمان برنامه باید در این مورد به دولت پیشنهاد دهد و در صورت تصویب دولت، برای اجرا به ما ابلاغ می‌شود. پیش‌تر نفت با این بیان که ما اجرا کننده هستیم کمک در نیست پیشنهادی بدهم و هرچه ابلاغ شود اجرا خواهیم کرد.
زنگنه همچنین در مورد کاهش قیمت نفت افزود: علت کاهش، شیوع ویروس کرونا بوده که فعالیت اقتصادی در چین را به طور عمده تعطیل کرد و تقاضا برای نفت کاهش یافته است.

وی گفت: در صورت کاهش تقاضا، اگر عرضه کاهش نیابد، به طور طبیعی تعادل نداشتن میان عرضه و تقاضا باعث کاهش قیمت می‌شود.

زنگنه افزود: اوپک تلاش کرد برآ توافق، عرضه را کاهش دهد که تصمیم گیری درباره این توافق قرار شد در اجلاس ۱۳ اسفند در اوپک صورت گیرد.وزیر نفت درباره محور مذاکره خود با الکساندر نوواک وزیر انرژی روسیه هم گفت: در این مذاکره در مورد وضع بازار صحبت کردیم که وی تحلیل خود را بیان کرد.

وزیر انرژی روسیه معتقد بود که شاید در حال حاضر ضرورتی نداشته باشد که به قید فوریت عرضه را کم کنیم و باید تصمیم گیری را به اجلاس اوپک واگذار کنیم.

وی درباره پیشنهاد سه کشور امارات، کویت و عربستان درباره کاهش ۵۰۰ هزار بشکای نفت تصریح کرد: این کشورها تاکنون در پی آن بوده اند که کشورهای غیر اوپک هم در کاهش تولید مشارکت داشته باشند.

آگهی مناقصه عمومی حمل کلینکر از کارخانه سیمان خوزستان به بنادر امام خمینی (ره) و خرمشهر و مرزهای زمینی خراسان و شلمچه

بدیونسیله به اطلاع می‌رساند شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام) در نظر دارد انجام عملیات حمل کلینکر تولیدی کارخانه خود را به مقصد بنادر بندر امام خمینی(ره) و خرمشهر و مرزهای زمینی خراسان و شلمچه و از طریق مناقصه عمومی و با توجه به شرایط مندرج در اسناد مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
لذا از کلیه شرکت‌ها و پیمانکاران معتبر که دارای سابقه مرتبط می باشند دعوت بعمل می آید با مراجعه به سایت شرکت سیمان خوزستان به شرح ذیل، نسبت به دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد اقدام بعمل آورند.
آخرین مهلت ارائه پیشنهاد ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۹۸/۱۲/۱۷ می‌باشد.
WWW.KHCCO.COM

شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)

آگهی مناقصه عمومی حمل سیمان فله از کارخانه سیمان خوزستان به بندر امام خمینی (ره)

بدیونسیله به اطلاع می‌رساند شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام) در نظر دارد انجام عملیات حمل سیمان فله تولیدی کارخانه خود را به مقصد اسکله بندر امام خمینی(ره) و از طریق مناقصه عمومی و با توجه به شرایط مندرج در اسناد مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.
لذا از کلیه شرکت‌ها و پیمانکاران معتبر که دارای سابقه مرتبط می‌باشند دعوت بعمل می آید با مراجعه به سایت شرکت سیمان خوزستان، به شرح ذیل، نسبت به دریافت اسناد مناقصه و ارائه پیشنهاد اقدام بعمل آورند.
آخرین مهلت ارائه پیشنهاد ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۹۸/۱۲/۱۷ می‌باشد.

شرکت سیمان خوزستان (سهامی عام)

اخبار اقتصادی

افتتاح آزادراه تهران –شمال توسط رئیس جمهوری

هستند و آنجا پاییم سوء استفاده بکنیم خطرناک است، چرا ما دنبال طلب درآمد حرام می‌گردیم؟

رئیس جمهوری افزود: در این شرایط تحریم، افتتاح

این آزادراه بسیار ارزشمند است، اما امیدواریم از صبح پنج شنبه مردم به راحتی از این جاده رفت و آمد کنند. درسره عوارض این آزادراه هم وزیر راه مبلغی را درنظر گرفته بود که ما مقاری تخفیف دادیم، گفتیم بگذارید این رفت و آمد با شادی مردم همراه باشد.

آقای روحانی همچنین تأکید کرد: تمام درآمد حاصل از این مشکل عبور کنیم و نباید از آن بهراسیم. رئیس جمهوری در این باره ادامه داد: اما مهم است که

بر این اساس، نرخ عوارضی برای خودروهای سوارى در روزهای عادی به ۲۰ هزار تومان و برای روزهای پیک به ۳۰ هزار تومان کاهش یافت.

شایان ذکر است که نرخ عوارض تردد وانت بار از این آزاد راه ۳۵ هزار تومان، موبی‌س۰ ۴۰ هزار تومان و اتوبوس ۲۵ هزار تومان تعیین شده است.

کافی نیست، اما مردم بلدانه در مقداری که اینجا پرداخت می‌شود برای همین آزادراه هزینه می‌شود و دولت هم در این زمینه کمک می‌کند. رئیس جمهوری همچنین اعلام کرد: تا پایان دولت دوازدهم یک مسیر قطعه دوم افتتاح می‌شود و یک مسیر هم از همان جاده قدیم استفاده می‌شود.

رئیس جمهوری در ادامه این مراسم از مسیر قطعه

این رقم پذیرفته شد و مبنای حداقل مزد اعمال شده اسال قرار گرفت. نماینده کارگری در کمیته تعیین دستمزد وزارت کار در مورد اینکه به نظر شما چه میزان از سید معیشتی که تصویب کردید، مبنای تصمیم‌گیری سید علی کار باشد، گفت: به هر حال نمایندگان سه‌جانبه‌گرایی کارگر، کارفرما و دولت به عنوان ناظر باید در شورای عالی کار به توافق برسند و حداقل مزد برای سال آینده را تعیین کنند.

وی تأکید کرد: اگر تفاوت سید معیشت خنار کارگری در سال آینده و اسال مورد موافقت قرار بگیرد به رقم قدرت خرید خنار کارگری برای یکم فروردین ۹۸ خواهیم رسید.صغر آهني عضو کارفرمایی شورای عالی کار هم گفتگو با مهر ضمن اشاره به شرایط دشوار اقتصاد کشور در سال ۹۹ گفت: در این شرایط سخت، در فرایند تعیین دستمزد سال آینده

برسد. وی تأکید کرد: جلسات کمیته دستمزد تمام شده و دیگر جلسه‌ای نخواهند داشت.

توفیقی گفت: رقم سید معیشت خنار کارگری که از سوی نماینده کار گر پیشنهاد می‌شد با رقم سید نماینده کارفرمای و نماینده دولت متفاوت بود چون معیار حساب کردن این سید تفاوت داشت و میزان سهم خوراک در این سید متفاوت بود، اما

تالارهای پذیرایی مجاز به دریافت جریمه کنسلی نیستند

مدیران این تالارها و درخواست جریمه مواجه شده‌اند، این در حالی است که خسرو ابراهیمی‌نیا به اینا گفت: مدیران تمام تالارهای پذیرایی ملزم به مساعدت کامل با این افراد هستند. تصریح کرد: به تالارها دستور داده‌ام جریمه‌ای برای لغو یا جابجایی مراسم از مقاضیان دریافت نکنند و در صورت دریافت، این اقدام، تخلف محسوب می‌شود.

یک این آزادراه و چگونگی سفر تونل‌ها و احداث پل‌ها در این طرح بازدید کرد.

به گفته مسئولان، این مسیر آزادراهی جزو محورهای دارای استاندارد و ایمنی بالا است که نمونه آن در غرب آسیا وجود ندارد؛ و تونل‌های طولی با استاندارد بالا، جت‌ف‌های پیشرفته، تونل‌های دسترسی، پل‌های خاص و روکش بتنی از ویژگی‌های خاص منطقه یک آزادراه تهران – شمال است که همه به دست طراحان و شرکت‌های ایرانی اجرا شده است.

مسیر آزادراه تهران – شمال از تقاطع غیر همسطح بزرگراه آزادگان شمال با بزرگراه شهید همت شروع و در امتداد دره کن، پس از گذشتن از حاشیه روستای سولقان به تدریج از منطقه کوهستانی تونچال عبور کرده و سپس توسط تونل بلند تالون به طول ۴۹۷۰ متر رشته کوه البرز را قطع و در دامنه‌های شمالی آن وارد منطقه «آب در» شهرستانک قرار می‌گیرد.

اجرای این قطعه از آزاد راه که طول تقریبی آن ۳۲ کیلومتر است، باعث می‌شود مسیر فعلی تهران-کرج-چالوس حدود ۶۰ کیلومتر کوتاه‌تر شود.

این مسیر در ادامه به موازات جاده قدیم کرج – چالوس امتداد می‌یابد و در دره سرهنگ وارد تونل البرز به طول ۶۴۰۰ متر شده و در پل زنگوله خارج شده و سپس با عبور از ارتفاعات البرز به موازات جاده موجود کرج- چالوس تا شهر چالوس ادامه یافته و در نهایت با یک تقاطع غیر همسطح به کمریندلی-چالوس-شکاین متصل می‌گردد. ایحادبخشی از کریدور آزادراهی شمال-جنوب، توسعه و رونق اقتصادی و اجتماعی استان‌های شمالی، بهبود شبکه حمل و نقل منطقه، احداث راه‌های سریع، کوتاه و ایمن بین پایتخت و شمال کشور، تسهیل و روان سازی ترافیک بین استان‌های تهران و البرز و کریدور شرقی- غربی کشور از اهداف این طرح مهم در حوزه راه‌سازی کشور بیان شده است.

همچنین خبری‌بلندترین تونل جاده‌ای کشور به طول ۴۹۷۰ متر، رکورد ایران بیشترین حجم عملیات حفاری تونل‌ها در زیرساخت‌های حمل و نقل کشور، رکورد اجرای بیشترین حجم لاینیگ تونل‌ها در طول همزمان، اجرای دیوارهای شیب پایل (شمع پایه) به طول ۲/۵ کیلومتر، اجرای چند رشته تونل به صورت ترکیبی دو قوسی و مجزا به طور همزمان، اجرای سقف دوم برای سیستم تهویه و اطفا حریق در تونل تالون، طراحی معماری و منظر آرایی مسیر آزادراه با استفاده از تجربیات مشاورین داخلی و خارجی، بهره‌گیری از سامانه تهویه نیمه مرکزی در تونل تالون، بهره‌گیری از فناوری پرداخت الکترونیکی عوارض ETC، از موفقیت‌ها و دستاوردهای اجرای طرح آزادراه تهران- شمال است.

کارگران در شورای عالی کار باید یک به جانب گرای جامع با حضور نمایندگان کارگری در کمیته تعیین دستمزد وزارت کار در مورد اینکه به نظر شما چه میزان از سید معیشتی که تصویب کردید، مبنای تصمیم‌گیری سید علی کار باشد، گفت: به هر حال نمایندگان سه‌جانبه‌گرایی کارگر، کارفرما و دولت به عنوان ناظر باید در شورای عالی کار به توافق برسند و حداقل مزد برای سال آینده را تعیین کنند.

قدرت خرید کارگر اول باید تورم را کنترل کرد بر برسی‌ها را با اوسط دهه ۴۰ زمانی که تورم تا حدی کنترل شده بود، نشان می‌دهد. هر که تورم کنترل شود، قدرت خرید کارگران حدود ۷۰ تا درصد بهبود یافت.

اهنی ادامه داد: دولت می‌تواند با سیاست گذاری و تصمیمات درست بسیاری از مشکلات معیشتی کارگران را حل کند.

ایرهمیی‌نیا افزود: روز چهارشنبه دستور العملی به واحدهای صنعتی ابلاغ می‌شود که در صورت تخلف از این آراء، امتداد خواهد داد. این افراد هستند. رئیس اتحادیه تالارهای پذیرایی و تجهیز مجالس از رسانه‌ها خواست در صورت مشاهده تخلف، آن را با رئیس اتحادیه برای پیگیری در میان بگذارند.

شرکت پتروشیمی مرارید واقع در فاز دوم منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس –عسلویه در نظر دارد "اقلامضایعاتی" مجتمع خود را، از طریق مزایده عمومی به اشخاص حقیقی / حقوقی واجد صلاحیت به فروش برساند. لذا از کلیه افراد / شرکت های متقاضی و واجد حداقل شرایط ذیل که مایل به شرکت در مزایده می باشند، دعوت می گردد که پاکت های خود را حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۹ با این شرکت ارسال نمایند.

شرح مشخصات موضوع مزایده:

موضوع مزایده: "فروش مستمر اقلام ضایعاتی مجتمع پتروشیمی مرارید " مدت **انجام کار:** ۶ ماه تقویمی

حداقل شرایط شرکت در مزایده:

حداقل ۳ سال سابقه در امر خرید و فروش ضایعات از شرکتها و سازمانهای فعال در منطقه ویژه اقتصادی و انرژی پارس کلیه مزایده گران میبایست اسناد و مدارک مربوط به مزایده را از سایت این شرکت به آدرس WWW.Morvaridpc.ir بخش مناقصات و مزایدات دریافت و پاکت های "الف" "ب" و "ج" خود را طبق شرایط عنوان شده در اسناد به آدرس ذیل ارسال نمایند. لازم بذکر است به مدارک مخدوش و ناقص ترتیب اثر داده نخواهد شد. ضمنا ارسال مدارک مورد نیاز جهت شرکت در مزایده از سوی متقاضیان هیچگونه حقی را برای شرکت کنندگان ایجاد نخواهد نمود.

آدرس (محل تسلیم پاکت ها): تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز جنوبی، کوچه بهار، پلاک ۶، دبیرخانه کمیسیون معاملات

در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر با تلفن های ۳-۸۸۲۱۷۵۷۰ داخلی ۳۵۲ و ۳۰۰ تماس حاصل فرمائید.

امور حقوقی و پیمانها شرکت پتروشیمی مرارید

شرکت پتروشیمی مرارید واقع در فاز دوم منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس –عسلویه در نظر دارد "سینلندره‌ای ضایعاتی" مجتمع خود را، از طریق مزایده عمومی به اشخاص حقیقی /حقوقی واجد صلاحیت به فروش برساند. لذا از کلیه افراد / شرکت های متقاضی و واجد حداقل شرایط ذیل که مایل به شرکت در مزاید می باشند، دعوت می گردد که پاکت های خود را حداکثر تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۹ با این شرکت ارسال نمایند.

شرح مشخصات موضوع مزایده:

موضوع مزایده: "فروش سینلندرهای ضایعاتی مجتمع پتروشیمی مرارید " مدت **انجام کار:** ۴ ماه تقویمی

حداقل شرایط شرکت در مزایده:

حداقل ۳ سال سابقه در امر خرید و فروش ضایعات از شرکتها و سازمانهای فعال در منطقه ویژه اقتصادی و انرژی پارس کلیه مزایده گران میبایست اسناد و مدارک مربوط به مزایده را از سایت این شرکت به آدرس WWW.Morvaridpc.ir بخش مناقصات و مزایدات دریافت و پاکت های "الف" "ب" و "ج" خود را طبق شرایط عنوان شده در اسناد به آدرس ذیل ارسال نمایند. لازم بذکر است به مدارک مخدوش و ناقص ترتیب اثر داده نخواهد شد. ضمنا ارسال مدارک مورد نیاز جهت شرکت در مزایده از سوی متقاضیان هیچگونه حقی را برای شرکت کنندگان ایجاد نخواهد نمود.

آدرس (محل تسلیم پاکت ها): تهران، خیابان ملاصدرا، خیابان شیراز جنوبی، کوچه بهار، پلاک ۶، دبیرخانه کمیسیون معاملات

در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر با تلفن های ۳-۸۸۲۱۷۵۷۰ داخلی ۳۵۲ و ۳۰۰ تماس حاصل فرمائید.

امور حقوقی و پیمانها شرکت پتروشیمی مرارید

نفت ، طلا ، سکه و ارز

<p> بازار جهانی </p>	
هر بشکه نفت سبک آمریکا (وست تکزاس)	۵۱/۵۷ دلار
هر بشکه نفت دریای شمال (برنت)	۵۶/۴۰ دلار
منقوس سبد نفت کشورهای اوپک	۵۶/۱۱ دلار
هر اونس (۳۱/۱ گرم) طلا	۱۶۵۱/۱۳ دلار

<p> بازار داخلی </p>	
سکه طلا طرح قدیم (به وزن ۸/۱۳ گرم)	۶۱۰۷۰۰۰ تومان
سکه طلا طرح جدید (به وزن ۸/۱۳ گرم)	۶۱۳۵۰۰۰ تومان
نیم سکه طلا (به وزن ۴/۰۶ گرم)	۳۰۳۰۰۰۰ تومان
ربع سکه طلا (به وزن ۲/۰۳ گرم)	۱۹۱۳۰۰۰ تومان
سکه گرمی	۹۵۲۰۰۰ تومان
هر گرم طلای ۱۸ عیار (بدون مزد ساخت)	۶۳۰۰۰۰ تومان
دلار آمریکا(نرخ سیستم بانکی برای کالاهای اساسی)	۲۲۰۰۰ تومان
دلار آمریکا(سامانه سنا – میانگین بازار ثانویه و بازار آزاد)	۱۳۷۵۳/۱ تومان
دلار آمریکا(نرخ صرفای)	۱۲۸۰۰ تومان
یورو(نرخ سیستم بانکی برای کالاهای اساسی)	۲۵۶۲/۱ تومان
یورو(سامانه سنا – میانگین بازار ثانویه و بازار آزاد)	۱۵۸۲۷/۵ تومان
یورو(نرخ صرفای)	۱۵۹۳۰ تومان
پوند انگلستان(نرخ سیستم بانکی برای کالاهای اساسی)	۵۳۳۳/۸ تومان
پوند انگلستان(سامانه سنا – میانگین بازار ثانویه و بازار آزاد)	۱۹۴۹۵/۷ تومان
پوند انگلستان(نرخ صرفای)	۲۰۵۰۰ تومان
درهم امارات (نرخ سیستم بانکی برای کالاهای اساسی)	۱۱۳۳/۷ تومان
درهم امارات (سامانه سنا – میانگین بازار ثانویه و بازار آزاد)	۲۱۱۶/۶ تومان
درهم امارات (نرخ صرفای)	۳۳۰۰۰ تومان

عرضه ۲۰ هزار تن گوشت قرمز به بازار

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام گفت: برای تنظیم بازار شب عید، ۱۰ هزار تن گوشت قرمز در قالب طرح معیشتی، و ۱۰ هزار تن هم از این محصول برای مصرف عموم به بازار عرضه می‌شود.

حسن عباسی مدیرعامل در گفتگو با خبرنگار خبری صدا و سیما افزود: گوشت قرمز وارداتی برای تنظیم بازار شب عید به دو صورت به بازار تزریق می‌شود نخست در قالب طرح معیشتی به ازای هر کیلو گرم چهل هزار تومان که از طریق فروشگاه‌های برای مسئولان طرح یعنی افراد تحت پوشش بهرستی و کمیته امداد هستند توزیع می‌شود.وی ادامه داد: در مرحله دوم، گوشت وارداتی به قیمت ۵۰ هزار تومان که در همه فروشگاههای زنجیره‌ای و تعاونی ها بدون محدودیت برای خریداران شب عید توزیع می‌شود.

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام گفت: گوشت مرغ هم بدون هیچ محدودیتی با قیمت مصوب به هر مقدار مورد نیاز در دسترس شهروندان خواهد بود.مدیرعامل تأکید کرد: ذخایر راهبردی گوشت طیور مصوبات به طور کامل تأمین و در همه استانها و شهرستانها به اندازه نیاز آنها پوز شده است. وی اضافه کرد: هیچ مشکل و محدودیتی در مورد تأمین گوشت مرغ و قرمز وجود ندارد.مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام گفت: اخیرا خریداری گوشت قرمز تولید داخل از دامداران را هم آغاز کرده ایم و هر مقدار از این محصول که خریداری شود به ذخایر کشور افزوده و در زمان نیاز به بازار عرضه می‌شود.

معروف با اشاره به اینکه مقرر شده بود که گوشت مرغ و قرمز در فروشگاه‌های بهار در اختیار شهروندان قرار گیرد افزود: اخیرا بخشنامه‌ای دریافت کردیم مبنی بر این که فروشگاه‌های بهار بهرگز از نم‌شود اما کالای ما موجود است و فقط محل عرضه آن تغییر کرده به این ترتیب که این کالا از طریق فروشگاههای زنجیره‌ای و تعاونی‌های مصرف در اختیار شهروندان قرار می‌گیرد.

وی گفت: اسال تا توجه به تولید مناسب گوشت مرغ و قرمز در داخل کشور، باری و واردات از خارج نیست و ذخایر راهبردی کشور هم در حال تکمیل با تولیدات داخلی است و از ابتدای اسال، دولت گوشت مرغ و قرمز به کشور وارد نکرده و فقط بخش خصوصی با ارز نیامی مقداری گوشت قرمز به کشور وارد کرده است.

پرداخت وام ۱/۲ میلیون تومانی به بازنشتگان کشوری

۵۰درصد از سودی فروشگاه زنجیره‌ای رقه تأمین می‌شود و بازپرداخت این تسهیلات تا ۳ ماه خواهد بود. به گفته اختاری این تسهیلات، صورت اختیاری بوده و بازنشتنگانی که مایل باشند می‌توانند از این طرح استفاده کنند و امکان شارژ کارت‌های بازنشتگی سه بار در طول سال وجود دارد. مدیرعامل صندوق بازنشتگی کشور در این مراسم گفت: در این طرح به یک میلیون ۲۰۰ هزار بازنشته کشوری تسهیلات ۱/۲ میلیون تومانی خرید به کلان را فروشگاه‌ها رفقه در کارت حقوق بازنشتگی پرداخت می‌شود که می‌توانند از ۷۵۰ فروشگاه راه رفه کشور خرید کنند.وی ادامه داد: این تسهیلات به صورت قرض‌الحسنه و بسا کارمزد ۲ درصد و با تنفس یک ماهه پرداخت می‌شود که ۵۰ درصد منابع آن از سسوی بانک صادرات و

آگهی مزایده عمومی
شرکت

یک مربی‌خ در سفر به زمین با یک چمدان آمد و یک دزد زمینی چمدانش را برسود اما به جای اسکناس در آن صدها کتاب یافت؛ شاید نمی‌دانست اگر مربی‌ها از هر لحاظ از زمینی‌یان پیشرفته‌ترند به پشتوانه همین کتاب است. مربی‌های البته چندان می‌کتاب هم ندارند، به هر جا که می‌روفت، ما به آزاری خریدی که انجام می‌داد از جیب‌های کتاش کتابی در می‌آورد می‌داد؛البته برخی فروشندگان نمی‌پذیرفتند شاید نمی‌دانستند که واحد پول آنان به جای اسکناس، کتاب‌است و دزد هم ندانست که یک چمدان اسکناس ربوده‌است و در آینده و در سفر به مر یخبی گمان آن‌جا میلیون‌در شناخته خواهد شد.

در گذشته نه چندان دور کتاب در جامعه ما کم کم جایگاهش را از دست می‌داد؛ و اینک با را زاهر سیدن شبکه‌های اجتماعی، این سراسیمه شتاب گرفته‌است، شیوه و سبک مطالعه کتاب در دهه گذشته نسبت به سال‌های آغازین رونق صنعت چاپ کتاب در سده بیستم و در جهان دگر دیسی یافته است. با پیدایش صنعت دیجیتال هر چند دیگر نگران افتادن درختان نیستیم ولی سبک مطالعه کتاب‌های چاپی در دنیای دیجیتال هنوز هم یک چالش است. با این که کتاب‌های چاپی کاهش یافته ولی هنوز ناشران برای جذب اهل کتاب به جلد و رنگ کتاب‌ها امیدوارند.

سبک مطالعه کتاب‌ها بیش تر از محتوا به رنگ و عاب کتاب‌ها تغییر پیدا کرده‌است و همان گونه که با آغاز سال ۲۰۲۰ وارد دهه نویی از صنعت نشر کتاب‌ها می‌شویم، دنیای این کتاب‌ها از رُفنا به رویه(سطح) آمده‌است.

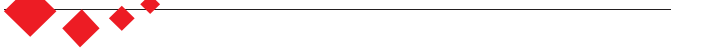
کاربران دستگاه‌های کتابخوان حتی هنگامی که می‌خواند دکوراسیون کتابخانه دیجیتالی خود را

*این که ۲۰کشور آرام جهان در پیشانی‌کشورهای پرخوان و اهل کتابندو سمرانه مطالعه کشورهای خشونت آمیز بسیار پایین است. نکته در خور توجه ا‌ی‌ست و می‌توان این برداشت را کرد کسانی که کمتر کتاب می‌خواننداز سواد بسنده‌ای برخوردار نیستندو بیش‌تر با دیگران درگیری دارند

*در گذشته نه چندان دور کتاب در جامعه ما کم‌کم جایگاهش را از دست می‌دادو اینک‌با از راه‌سیدن شبکه‌های اجتماعی، این سراسیمه شتاب گرفته‌است

*شیوه و سبک مطالعه کتاب در دهه گذشته نسبت به دهه‌های آغازین رونق صنعت چاپ کتاب در سده بیستم و در جهان دگر دیسی یافته‌است

مرتب کنند، به کتاب‌هایی رومی‌آوردند که بیشتر از متن‌های قوی و داستان‌های جذاب دارای جلد زیبا هستند.

ناشران در یک دهه گذشته نشان داده‌اند که به این پدیده آگاهی کامل دارند و برای جلد کتاب‌های خود از طراحان حرف‌ای استفاده کرده‌اند؛ در حقیقت در جهان نو مطالعه کتاب می‌توان گفت که می‌شود از روی جلد در باره متن داوری کرد. گاهی یک ناشر، بخش ویژه‌ای برای تولید یک‌سری کتاب برای چاپ مخاطبان را درآوردی می‌کند که گمان می‌رود کارش تنها با لایردن جلدایت و رنگ و ابعاد همان کتاب‌هایی باشد که در سال‌های گذشته منتشر کرده‌است.

افزایش فروش کتاب‌های شنیداری نیز گویای این واقعیت است که سبک مطالعه کتاب از صرف ساعت‌هاوقات فراغت در میان خطوط سیاه‌سفید به چیز دیگری تغییر پیدا کرده که خیلی روشن نمی‌توان از شکل‌اش سخن گفت.

بیش‌تر گزارش‌ها داستان از این دارد که اگر کسی بخواد زمان خود را برای خواندن کتابی بگذارد، نیاز به همراهی جذاب بیش‌تری از خود داستانی دارد. البته خوشبختانه هنوز هم بسیاری از کتاب‌های

دارای متن و داستان قوی، جوایز ادبی را می‌ربایند ولی هنگامی که می‌شنویم از کتاب فلان نویسنده مشهور و جهانی و برنده جایزه بوکر، صد نسخه متفاوت صوتی منتشر شده، متوجه این واقعیت می‌شویم که در سبک مطالعه کتاب‌ها چیزی در حال رخ‌دادن است که به روشنی نمی‌توان نامی برای آن برد کرد.

بسیاری از هواداران کت‌اب نیز به سمت کتاب‌های صوتی روی آورده‌اند که سبب بنیادی این پدیده طولانی‌بودن داستان‌ها و زمان‌های قدیمی و کلاسیک است. داستان‌های معاصر نیز به این پدیده گر فتار خواهند آمد و بی‌گمان آینده داستان با به تولید کتاب‌های صوتی ختم خواهد شد؛بااین‌که نویسنده‌گان باید داستان‌های خود را در جملات کوتاه‌تری بنویسند تا بتوانند مخاطب بیشتری جذب کنند. نام این دنیای جدید داستان، شعر‌های شبکه‌های اجتماعی است که حتی بسیاری از کتابخانه‌ها داستان‌های خود را در شبکه‌های اجتماعی اشتراک‌گذاری تصاویر منتشر می‌کنند.

هر روز نویسنده‌گان بیش‌تر ی دچار مشکلات نیاززستی (معیشت) می‌شوند. آمار نشان می‌دهداز سال ۲۰۰۵ تاکنون درآمد نویسندگان تا بیست‌وچهار درصد کاهش در سال رسیده و این چالش در آغازین روزهای دهه دوم سده ۲۱ همچنان شدید و ژرف‌تر می‌شود.

کتاب‌فروشی‌های مستقل برای ادامه حرفه، به کارهای جانبی مانند خدمات کافهداری در کنار کتاب‌فروشی رومی‌آورند؛ این پدیده می‌رساند که سبک خوانش کتاب تغییر کرده و نویسنده‌گان باید در اندیشه داستان‌های مورد‌پند خوانندگان باشند.

در سده‌های گذشته فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی و کتابخانه‌داری از ایران به کشورهای اروپایی می‌رفت ولی روشن نیست چرا امروز فرهنگ کتابخوانی مدرن از اروپا به کشور ما راه نمی‌یابد و ما در وضعیت چند دقیقه در روز درجا می‌زنیم، اگر حتی نگاه از «چشم‌اندازهای باز» برگرییم و نزدیک‌بینی پیشه کنیم باز هم در کشور‌هایی مانند ترکیه، کتابخوانی از ما پیشی دارد. اروپاییان در جهانگردی‌ها همراه خود کتاب دارند ولی ما همراه خود تلفن همراه. شاید یک سب‌باش این است که آنان نسبت به رسانه‌های نوی خود چندان شوق سرریز نشان نمی‌دهند.

قرار این بود

شبکه‌های اجتماعی روزی قرار بود تالار‌ها گمانی

شبکه‌های اجتماعی روزی قرار بود تالار‌ها گمانی

گزارش

در زندگی کوچه‌وخیابان با خشونت بیشتر و ادب کمتری همراه است. در شبکه‌ها انسان‌های دکماتیک با هم جهان‌بینی‌هایی می‌روند که می‌تواند هر آن تندروانه شود؛ با آگاهی‌رسندگی‌های، کارزار‌ها راه می‌افتد یا ایدئولوژی‌های خشونت‌گرا لشکر کرد می‌آوردند. چالش‌ها اما نه پیوند شبکه‌ای، بلکه روش شبکه‌های اجتماعی برای دگر دیسی این همه ارتباط برای نمایش‌های همگانی است. کتاب دارند ولی ما همراه خود تلفن همراه. شاید یک نوبت گپ بزنند و نه به هم بلکه به شوخی‌های هم بخندند؛ اما همیشه این‌گونه نیست؛ گاه در شبکه‌های اجتماعی رجز‌خوانی برپا می‌شود و پُر می‌شود از دوستان و آشنایان و هم‌رها و یگانگان که همگی سرگرم داوری نسبت به هم و ارائه دیدگاه‌های خشن

رجز‌خوان‌ها گرایش دارند به بافتن انگ‌های اخلاقی و این که در نمایش احساسات، آگرویدسان کنند؛ در این کارها نیازی به بزرگسواری روح نیست؛ این کارها سبب می‌شود دور-دور-همی‌های خشونت‌جو را شریک مناسبی برای مناسبات خود بپندارند. شبکه‌های اجتماعی با لایک، حلقه دوستان، دنبال‌کننده‌ها و رتوییت‌ها، خشونت‌خواهان را از پیله‌شان بیرون می‌کنند و برای مشاهده همگان منتشر می‌کنند.

خویش‌اند.

رجز‌خوان‌ها گرایش دارند به بافتن انگ‌های اخلاقی و این که در نمایش احساسات، آگرویدسان کنند؛ در این کارها نیازی به بزرگسواری روح نیست؛ این کارها سبب می‌شود دور-دور-همی‌های خشونت‌جو را شریک مناسبی برای مناسبات خود بپندارند. شبکه‌های اجتماعی با لایک، حلقه دوستان، دنبال‌کننده‌ها و رتوییت‌ها، خشونت‌خواهان را از پیله‌شان بیرون می‌کنند و برای مشاهده همگان منتشر می‌کنند.

اگر شما در گفت‌وگوهای دوسویه مدام در حال ابراز خشم باشید از دید دوستان‌تان ملال‌آور خواهد بود اما هنگامی که گروهی از دوستان شبکه‌ای شما خشونت‌دوستان‌ند، نتیجه متفاوت خواهد بود و خشم می‌تواند جایگاه شما را بالا ببرد.

هر واژه اخلاقی یا احساسی به کار رفته در یک توییت، به گونه میانگین ۲۰ درصد فراگیری ب پُر د آن را افزایش می‌دهد؛ با پُست‌هایی که نمایانگر مخالفت به جایش سیاهه زان‌ها رشد کرده‌است.

تجربه تنش سیاسی آنلاین با همانند‌های خود

به‌اشتراک‌گذاری می‌شوند.

گاه کاربر‌ها برای بالا بردن جایگاه خود در تالار گفت‌وگو، بالا رفتن از جایگاه سخنرانی اخلاقی را بر می‌گزینند، مانند سخنرانی‌که برای شکایون‌ها پند می‌رانند و هر یک می‌کوشد از سخنران پیشین بهتر باشد که به الگوهای همانندی ختم می‌شود.

سخنرانان اخلاقی داستان ما گرایش دارند که انگ‌های اخلاقی بیافند و بگویند هر کس مخالف آن‌هاست آشکارا اشتباه می‌کند؛ یاد در نمایش احساسات اغراق کنند. اینان هر واژه‌ای را که رقیبا و گاه دوستان‌شان گفته‌اند، زیر ذره‌بین می‌گذارند تا امکانی برای انگیزش خشم همگانی بیابند.

برخی انسان‌ها به‌گونه‌ای رشد کرده‌اند که سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

به‌اشتراک‌گذاری می‌شوند.

گاه کاربر‌ها برای بالا بردن جایگاه خود در تالار گفت‌وگو، بالا رفتن از جایگاه سخنرانی اخلاقی را بر می‌گزینند، مانند سخنرانی‌که برای شکایون‌ها پند می‌رانند و هر یک می‌کوشد از سخنران پیشین بهتر باشد که به الگوهای همانندی ختم می‌شود.

سخنرانان اخلاقی داستان ما گرایش دارند که انگ‌های اخلاقی بیافند و بگویند هر کس مخالف آن‌هاست آشکارا اشتباه می‌کند؛ یاد در نمایش احساسات اغراق کنند. اینان هر واژه‌ای را که رقیبا و گاه دوستان‌شان گفته‌اند، زیر ذره‌بین می‌گذارند تا امکانی برای انگیزش خشم همگانی بیابند.

برخی انسان‌ها به‌گونه‌ای رشد کرده‌اند که سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

سخن چینی کنند و خود را بیارایند و دغل‌کار باشند و

اطلاعات

آلفه‌ایلی یا **ایران‌شناسان**

علامه دهخدا

هفتم اسفند، سالگرد درگذشت بنیانگذار لغتنامه دهخدا

استاد علی‌اکبر دهخدا (۱۲۵۷–۱۳۳۴ش)، ادیب، سیاستمدار ، شاعر، مؤلف وبنیانگذار لغتنامه دهخدا، جزه اولین فارغ‌التحصیلان مدرسه علوم

سیاسی وابسته به وزارت امور خارجه بود. وی طی این چهار سال با مبانی علوم جدید و زبان فرانسوی آشنا شد و به خدمت وزارت امور خارجه درآمد و در سال ۱۲۸۱ که معاون‌الدوله غزالی به سفارت ایران در کشورهای بالکان منصوب شد، وی به عنوان یکی سفیر همراهش شد و بیش از دو سال در وین ماند و سال ۱۲۸۵ به ایران بازگشت.

بازگشت دهخدا به ایران همزمان با آغاز مشروطیت بود. ابتدا شش ماه در اداره شوسهٔ خراسان به عنوان معاون و مترجم مهندس پرووک بلژیکی استخدام شد. در همین هنگام میرزا جهانگیرخان شیرازی و میرزا قاسم‌خان تبریزی برای آغاز انتشار روزنامه «صوراسرافیل» که خود بنیان‌گذارش بودند، از او دعوت به همکاری کردند. دهخدا با نگارش مقاله‌های بلند، در زمره مشروطه‌خواهان قرار گرفت و به همین سبب مورد خشم محمدعلی شاه واقع شد. نخستین شماره هفته‌نامه صوراسرافیل هشتم خرداد ۱۲۸۶/۱۹۰۷ در تهران منتشر شد (جمعاً سی و دو شماره) و دهخدا در هر شماره مقاله‌ای در زمینه مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و در پایان مقاله‌ای با عنوان «چرند و پرند» با نام مستعار (دخو: مخفف دهخدا) می‌نوشت. سبک نگارش این مقالات در ادبیات فارسی بی‌سابقه بود و مکتب جدیدی را در روزنامه‌نگاری ایران و نثر فارسی معاصر پدیدآورد.

بعد از کودتای محمدعلی شاه در ۱۲۸۷، دهخدا همراه عدل‌ای به پاریس رفت و در آنجا با علامه قزوینی همنشین شد. چون امکان نشر روزنامه در پاریس نبود، گروه صوراسرافیل به سوئیس نقل مکان کردند و مقالات دهخدا تندتر و صریح‌تر از پیش شد. در شماره سوم بود که او مسقط معروف یادآور از شمع مرده یادآور را در یادبود میرزا جهانگیرخان شیرازی به چاپ رساند. دهخدا در تبعید در وضعیت مالی بسیار دشواری می‌زیست. این دوران تبعید بسیار پر تنش و افسرده‌کننده بود و در فروردین ۱۲۸۸ که آنها به صورت گروهی به استانبول رفتند، دهخدا چهارده یا پانزده شماره از روزنامه سرش را منتشر ساخت.

پس از فتح تهران و خلع محمدعلی‌شاه، در انتخابات دوره دوم مجلس شورای ملی، دهخدا که هنوز در استانبول بود، از کرمان به نمایندگی مجلس انتخاب شد. او در مجلس نایب‌رئیس کمیسون عرایض شد. با آغاز جنگ جهانی اول و ورود قوای روس به ایران و نزدیک شدن به تهران سقوط دولت، دهخدا همراه با اعضای کمیته مهاجرت به کرمانشاه رفت. پس از انحلال حکومت در مهاجرت، دهخدا به مدت دو سال و نیم به دعوت رؤسای ایل بختیاری در مناطق چهارمحال بختیاری به سربرد و در همان‌جا بود که اندیشه تدوین فرهنگ‌نامه‌ای جامع برای زبان فارسی در ذهنش شکل گرفت و با استفاده از کتابخانه امیرمفتح، کار نگارش یادداشت‌های لازم برای لغتنامه و «امثال و حکم» را آغاز کرد.

پس از پایان جنگ جهانی، او از فعالیت سیاسی کناره گرفت و در دوره رضاشاه تنها به کارهای فرهنگی پرداخت و برای مدتی ریاست مدرسهٔ عالی حقوق و علوم سیاسی را به عهده گرفت. سپس به عضویت فرهنگستان انتخاب شد. از زمان تأسیس دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۳ این ریاست دانشکده حقوق و علوم سیاسی تا سال ۱۳۲۰ پذیرفت. در این سال از خدمات دولتی بازنشسته شد و یکسره به کار لغتنامه پرداخت. در همین دوران بود که در جواب دوستان که چرا شعر و نثری به سبک سابق نمی‌نویسد، گفت: «بسیارند کسانی که حاضرند وقت و نیروی خود را صرف شعر گفتن و مقاله‌نویشتن کنند، ولی شاید کمتر کسی بخواد و بتواند با تألیف آثاری مانند امثال و حکم و لغتنامه، وظیفه‌ای دشوار و خسته‌کننده و طاقت‌سوز ولی واجب را تحمل نماید.»

در اسفند ۱۳۲۹ در تأسیس «جمعیت مبارزه با بی‌سوادی» شرکت کرد. در همان سال از جمله نویسندگان و افراد فرهنگی بود که ابیاتیهٔ صلح استنکله را امضا کرد و در سالهای نهضت ملی شدن کشور به صریح دکتر مصدق، پشتیبان جدی او شد. در کشاکش حوادث مرداد ۱۳۳۲، شایعه تشکیل شورای سلطنت و ریاست دهخدا بر آن (در صورت اعلام جمهوری) بر سر زبان‌ها افتاد. به همین خاطر نیز مأموران کودتا پس از پیروزی به خانه‌اش ریختند و وی را سخت مضروب نمودند و او تا پایان عمر مغضوب دربار ماند.

استاد علی‌اکبر دهخدا در روز دوشنبه هفتم اسفند ۱۳۳۴ در ۷۷سالگی در خانه مسکونی خود در خیابان ایرانشهر تهران درگذشت. یکپرش به شهر ری مشایعت شد و در زیارتگاه این بابویه در مقبره خانوادگی مدفون گردید. پس از درگذشت دهخدا، خانه‌اش تبدیل به دبستان با نام خوش شد.

آثار علمی

از آثار دهخدا می‌توان به «امثال و حکم» در چهار جلد اشاره کرد؛ و نیز دو ترجمه از تألیفات مونتنسکیو. او همچنین «فرهنگ فرانسه به فارسی» را نوشت که شامل لغات علمی، تاریخی، ادبی، جغرافیایی و طبی می‌شود و معادل‌های دقیق آن را به دست آورد.

از دیگر مکتوبات وی «شرح حال اوریحان بیرونی» و تصحیحاتی بر دیوان‌های شعری نامی ایران است.

دهخدا اشعار خود را با مضامین وطن‌پرستی، دادخواهی، رسوا کردن ظالمان و حاکمان لایق و مبارزه با ریاکاری و دورویی، در قالب‌های مهجود مثنوی، غزل، مسقط، قطعه، دوبیتی و رباعی سروده است. او جزو معدود شاعران دوره مشروطیت بود که جهان‌بینی و جهان‌نگری روشنی داشت و به عقیدهٔ بسیاری هرگز دچار احساسات نمی‌شد و شعار نمی‌داد. یکی از ویژگی‌های خاص شعر دهخدا، ظن تلخ و گزندهٔ اوست که با تحلیل قوی و سراسر شایع همراه می‌شود.

او با نثر ویژه‌ای که در نوشتن مقالات انتقادی صوراسرافیل (چرند و پرند) به کار برد، نمونه‌ای از نثر طنز و انتقادی فارسی را ابداع کرد. وی هر حادّه‌ای را دستاویز قرار می‌داد تا به استبداد بتازد. دهخدا در ادبیات عهد انقلاب مشروطه مقامی ارجمند دارد و او با هوشت‌ترین و دقیق‌ترین طنزنویس این عهد می‌دانند. نکته مهم در طنزهای دهخدا، عشق و علاقه و دلسواری به حال مردم خردمپاست. دهخدا با نمایاندن فجایع تاریک زندگی، جهت روشن و امیدبخش آن را هرگز فراموش نمی‌کرد و به بطالت و تبیلی می‌ناخت.

لغتنامه دهخدا

مقدمات تألیف و سپس انتشار «لغتنامه دهخدا» از اواخر دهه ۱۳۰۰ش با مساعدت دولت وقت فراهم شد و اولین قراردادها برای این منظور سالهای ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴ با وزیران فرهنگ مکتلف به تأمین کارنامند و امکانات لازم برای تدوین لغتنامه شد. این ترتیب، لغتنامه را یادداشت‌های گردآوری شدهٔ دهخدا بسیار فراتر رفت و «سازمان لغتنامه» را آغاز تا پایان نشر کتاب، از همکاری عدل‌ای از ادیبان و دانشوران برخوردار شد که نشانان در مقدمه ویرایش جدید (سال ۱۳۷۷) به عنوان «عضو هیأت مؤلفان لغتنامه» آمده است.

معانرت اداره لغتنامه با دکتر محمد معین بود تا در سال ۱۳۳۴ مجلس شورای ملی اداره لغتنامه را از منزل دهخدا به مجلس منتقل ساخت و دهخدا حکایت معین را به ریاست اداره معرفی کرد و طی دو وصیت‌نامه، او را مسئول کلیه تشکیها و ادامه کار تألیف و چاپ لغتنامه قرار داد. پس از درگذشت دهخدا در اسفند ۱۳۳۴، مجل لغتنامه تا سال ۱۳۳۷ به‌محیطان در مجلس شورای ملی بود و از آن پس به دانشگاه تهران منتقل شد. هماهنگی و مدیریت لغتنامه نیز به وصیت خود دهخدا بر عهد استاد محمد معین گذارده شد. پس از درگذشت دکتر معین، این کار عظیم را دکتر سیدجعفر شهیدی و دکتر محمد میرسیاسی و دیگران دنبال کردند.

چاپهای اولیهٔ لغتنامه در ۵۳ جلد قطع دانشنامه‌ای و ۲۶۷۵۰ صفحهٔ هسته‌سوزی با حروف ریز منتشر شد. این کتاب، برترین و مهمترین اثر دهخداست که بیش از ۶۰ سال صرف آن شده. لغتنامه دهخدا شامل بخش بزرگی از واژگان ادبی زبان فارسی، با معنا و کاربردشان است. از اشعار میهنی اوست:

هنوزم ز خُسرِدی به خاطر در است

به منقارم آن سان به سختی گزید

که ششکم چو خون از رگ آن دم چید

پسدر خنده بر گریه‌ام زده که: هان!

وطن‌داری آموز از ماکیان

در عرصه پژوهش‌های فرهنگ و زبان‌های باستانی، کمتر کسی را می‌توان دید که با نام و آثار خاتم دکتر ژاله آموزگار، استاد ممتاز دانشگاه تهران آشنا نباشد. این بانوی دانشور در خانواده‌ای فرهنگی در خوی متولد شد و تحصیلات خود را تا مقطع دبیرستان در همان‌شهر به پایان رساند. سال ۱۳۳۸ دانشکده ادبیات دانشگاه تبریز با رتبه ممتاز فارغ‌التحصیل شد. در فاصله سالهای ۱۳۳۸ تا ۱۳۴۲ در مدارس تهران، نیشابور و کاشمر به تدریس پرداخت و سپس با استفاده از بورس تحصیلی راهی فرانسه شد و به مطالعه و تحقیق پرداخت و سرانجام در سال ۱۳۴۶ با نگارش پایان‌نامه‌ای با عنوان «ادبیات زردشتی» با درجه عالی، دانشنامه دکتری خود را دریافت کرد. دکتر آموزگار پس از بازگشت به کشور، در بنیاد فرهنگ ایران به فعالیت پرداخت. او سالیان درازی را در دانشگاه تهران صرف تربیت و پرورش دانشجویان زبان‌های باستانی ایران کرد و در این مدت آثار متعددی نیز تألیف و ترجمه کرد. متن کامل این گفتگو در موهامنامه مفاهیر یادگار به چاپ رسیده است.

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

پرسش شما مثل این است که به کسی بگویید تو هستی، ولی به من چه که پدر و مادرت چه کسانی بودند! زبان‌های باستانی مثل پدر و مادر زبان‌های امروز ما هستند. من نمی‌گویم همه افرادی که فارسی می‌خوانند، باید زبان اوستایی یا پهلوی را خواند یا یاد بگیرد، این حالت‌های هشگانهٔ صرغی اوستا را بیاموزند! این توقع بی‌جایی است. افراد می‌توانند در حد مطالعات عادی زبان فارسی را یاد بگیرند، ولی کسانی که از آن تخصص دم می‌زنند، نمی‌توانند بدون دانستن ریشه‌ها، در یک زبان متخصص باشند. به نظر من مطالعات زبان‌های باستانی برای آن جمله زرد یا پهلوی، در مطالعات زبان فارسی بسیار ضروری است.

عدل‌ای می‌گویند: زبان‌های باستانی ما، زبان‌هایی

مدرده‌اند…

کسی نمی‌گوید به زبان اوستایی یا به زبان پهلوی حرف بزنید. اگر نوشته‌های من را خوانده باشید، متوجه می‌شوید که من جزه طرف‌داران فارسی سره نیستم. زبان مثل یک موجود زنده است. هر رشد می‌کند و از محیط اطراف تأثیر می‌پذیرد و بعد به زبانی تبدیل می‌شود که در دهان ماست. ما نمی‌توانیم به زور چیزهایی را بر این زبان بار کنیم ولی می‌توانیم از ریشه‌های قدیمی‌تر آن به طور معقول و مطابق قانون استفاده کنیم، آنهم برای مقایله با اصطلاحات بیگانه‌ای که با علم جدید وارد زبان ما می‌شوند. کسی که می‌خواهد مشخص زبان فرانسه باشد، باید ریشه‌های لاتین را یاد بگیرد؛ ولی کسی توقع ندارد، او به زبان لاتین حرف بزند. من فکر نمی‌کنم فرد عاقلی در این سرچین ادبیات باشد؛ او حتماً باید با حقیقت شناخت زبان‌های قدیمی ما به شناخت بهتر زبان فارسی امروز ما کمک می‌کند.

با توجه به اینکه سابقهٔ بیش از چهارده تدریس و پژوهش در حوزهٔ زبان‌های باستانی دارید، آیا ضرورتی در آموزش این زبان‌ها در دوره‌های قبل از دانشگاه احساس می‌کنید؟

در دهه‌ای اخیر گفستی در کتاب‌های درسی ما با تاریخ ایران پیدا شده است. من فکر نمی‌کنم که باید به دانش‌آموز متوسطه، زبان پهلوی یا اوستایی را یاد

♦♦♦

«ایران‌شناسی یعنی شناخت آثار و منش و زندگی‌هایی که در این فرهنگ وجود دارد؛ لذا زبان، معماری، ادبیات و حتی کوه و دشت جزئی از فعالیت در زمینه ایران‌شناسی هستند؛ ولی چون زبان بسیار مهم است، قسمت عمده این امر در محدوده زبان قرار می‌گیرد

♦♦♦

بدهیم؛ ولی توقع این است که آنها بداندن زبان‌های ما از کجا آمده‌اند و این مثل تاریخ ما و همه چیز ماست که دچار گفستگی یا گذشته‌شد است. باید به جای این گفستگی، پیوستگی باشد و دانش‌آموزان بگیریم زبانی که شما دارید، این چنین است و اینجا کار لازم باشد و کسانی مشتاق باشند، کلاس‌های اختیاری برای آموختن این زبان‌ها وجود داشته باشد. البته من درست نمی‌دانم که این کلاس‌ها حظه درس دانش‌آموزان باشد؛ بنابراین

آنچه بیشتر ضرورت دارد، این است که دانش‌آموزان ما با گذشتهٔ زبانی و تاریخی خود بدون تعصب آشنا شوند.

آشنایی و پژوهش در حوزه زبان‌های باستانی چقدر می‌تواند به حوزهٔ ایران‌شناسی کمک کند؟

وقتی از ایران‌شناسی حرف می‌زنید، یعنی شناخت و توجه به انواع چیزهایی که در این زبان و فرهنگ وجود دارند؛ لذا زبان، معماری، ادبیات و حتی کوه و دشت و همه اینها جزئی از فعالیت در زمینه ایران‌شناسی هستند؛ ولی چون زبان بسیار مهم است، قسمت عمده این امر در محدوده زبان قرار می‌گیرد و از این منظر، ایران‌شناس نمی‌تواند با زبان‌های ایران و ریشه‌های آن بیگانه باشد.

امروزه مطالعات میان‌رشته‌ای در فعالیت‌های علمی، سهم مهمی دارند؛ وقتی کم از آموزش و پژوهش در

گفتگو با دکتر ژاله آموزگار

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

پرسش شما مثل این است که به کسی بگویید تو هستی، ولی به من چه که پدر و مادرت چه کسانی بودند! زبان‌های باستانی مثل پدر و مادر زبان‌های امروز ما هستند. من نمی‌گویم همه افرادی که فارسی می‌خوانند، باید زبان اوستایی یا پهلوی را خواند یا یاد بگیرد، این حالت‌های هشگانهٔ صرغی اوستا را بیاموزند! این توقع بی‌جایی است. افراد می‌توانند در حد مطالعات عادی زبان فارسی را یاد بگیرند، ولی کسانی که از آن تخصص دم می‌زنند، نمی‌توانند بدون دانستن ریشه‌ها، در یک زبان متخصص باشند. به نظر من مطالعات زبان‌های باستانی برای آن جمله زرد یا پهلوی، در مطالعات زبان فارسی بسیار ضروری است.

عدل‌ای می‌گویند: زبان‌های باستانی ما، زبان‌هایی

مدرده‌اند…

کسی نمی‌گوید به زبان اوستایی یا به زبان پهلوی حرف بزنید. اگر نوشته‌های من را خوانده باشید، متوجه می‌شوید که من جزه طرف‌داران فارسی سره نیستم. زبان مثل یک موجود زنده است. هر رشد می‌کند و از محیط اطراف تأثیر می‌پذیرد و بعد به زبانی تبدیل می‌شود که در دهان ماست. ما نمی‌توانیم به زور چیزهایی را بر این زبان بار کنیم ولی می‌توانیم از ریشه‌های قدیمی‌تر آن به طور معقول و مطابق قانون استفاده کنیم، آنهم برای مقایله با اصطلاحات بیگانه‌ای که با علم جدید وارد زبان ما می‌شوند. کسی که می‌خواهد مشخص زبان فرانسه باشد، باید ریشه‌های لاتین را یاد بگیرد؛ ولی کسی توقع ندارد، او به زبان لاتین حرف بزند. من فکر نمی‌کنم فرد عاقلی در این سرچین ادبیات باشد؛ او حتماً باید با حقیقت شناخت زبان‌های قدیمی ما به شناخت بهتر زبان فارسی امروز ما کمک می‌کند.

با توجه به اینکه سابقهٔ بیش از چهارده تدریس و پژوهش در حوزهٔ زبان‌های باستانی دارید، آیا ضرورتی در آموزش این زبان‌ها در دوره‌های قبل از دانشگاه احساس می‌کنید؟

در دهه‌ای اخیر گفستی در کتاب‌های درسی ما با تاریخ ایران پیدا شده است. من فکر نمی‌کنم که باید به دانش‌آموز متوسطه، زبان پهلوی یا اوستایی را یاد

♦♦♦

«ایران‌شناسی یعنی شناخت آثار و منش و زندگی‌هایی که در این فرهنگ وجود دارد؛ لذا زبان، معماری، ادبیات و حتی کوه و دشت جزئی از فعالیت در زمینه ایران‌شناسی هستند؛ ولی چون زبان بسیار مهم است، قسمت عمده این امر در محدوده زبان قرار می‌گیرد

♦♦♦

ایران شناسی

فارسی‌داشتن، تلاش‌های زیادی کرد و در راپزینی با این گروه‌ها، تأکید کرد که دانشجویان شما زبان و ادبیت فارسی می‌خوانند، آنها به آشنایی با زبان‌های باستانی نیاز دارند؛ چنان‌که ما با این زبان‌ها بیگانه بودند. خوشبختانه چند نفر از استادان گروه زبان و ادبیات فارسی تقسیم تهران تلاش کردند و این دروس لاقال به صورت مختصر وارد نظام آموزشی زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شد. آنچه بیان کردم، معلوم می‌شود که برای دانشجویان زبان و ادبیات فارسی، آشنایی با متون و زبان‌های باستانی ایران بسیار لازم و ضروری است و البته برای بقیه رشته‌ها نیز مهم‌طور؛ هیچ‌وقت فراموش نمی‌کنم که روزی به مناسبتی بر سر میزی با آقای مهندسی نشسته بودم، ایشان فارغ‌التحصیل دانشگاه شریف و بسیار باسواد بود و وقتی

اهمیت زبان‌های باستانی

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

ضرورت و اهمیت یادگیری زبان‌های باستانی در مطالعه زبان فارسی چیست و این یادگیری، امروز چه کمکی به فهم بهتر زبان و ادبیات فارسی می‌کند؟

صاحب امتیاز: شرکت ارتباط ایتراپ (مؤسسه اطلاعات)
مدیر مسئول: سیدمحمود عاقلی
سر دبیر: علیرضا خانی
نشانی: تهران - بلوار میرداماد - خدایان مصطفی جنوبی (نفت سابق)
ساختمان اطلاعات - کد پستی ۱۵۴۹۵۳۱۱۱ (تهران)
پست تصویری تحریریه ۲۲۲۵۸۰۲۲
تلفن: ۲۹۹۹۹
نمابر آگهی ها ۲۲۲۵۸۰۱۹۹۲۱
تلفن پذیرش آگهی ها ۲۲۲۵۸۰۱۴-۱۸
نشانی اینترنت: <http://www.ettelaat.com>
پست الکترونیکی: ettelaat@ettelaat.com
منتشر اخلاقی: <http://www.ettelaat.com/ftp/manshoor.pdf>

ارتش سوریه ۵ منطقه دیگر در استان ادلب را آزاد کرد

سرویس خارجی: نیروهای ارتش سوریه در جنوب ادلب واقع در شمال غرب این کشور موفق شدند پنج روستا و منطقه جدید را در ادامه پاکسازی‌های اخیر، از تروریست‌ها پس بگیرند.عملیات ارتش سوریه در جنوب ادلب پس از وقفه‌ای چند روزه از سر گرفته شد و مرکز موسوم به «دبدیان حقوق بشر سوریه» که نزدیک به تروریستها است ادعان کرد نیروهای سوری موفق شدند در جنوب ادلب دوباره پیشروی کنند. بنا بر این گزارش، تعداد شهرها، شهرک‌ها و روستاهایی که ارتش سوریه از زمان ازسرگیری عملیات‌های خود در استان ادلب در چهارم بهمن ماه آزاد کرده، به ۱۰۹ منطقه رسیده است. همزمان «رجب طیب اردوغان» رئیس جمهور ترکیه از «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه خواسته است مانع ادامه عملیات نظامی ارتش سوریه در ادلب شود وگرنه ترکیه به حملات نظامی متوسل خواهد شد. در مقابل، روسیه نیز از ترکیه خواسته است به تعهدات خود ذیل توافق سوچی عمل کند.

در خواست آمریکا برای توقیف مراسم تحلیف ریاست جمهوری «اشراف غنی»

سرویس خارجی: مقامات آمریکایی از اشراف غنی درخواست کردند تا رای عدم تأثیر گذاری اختلافات انتخاباتی بر صلح آمریکا و طالبان مراسم خیرگزاری رویترز درگزارشی اعلام کرد: مقامات آمریکایی از اشراف غنی رئیس‌جمهوری افغانستان خواسته‌اند تا مراسم تحلیف ریاست جمهوری را به دلیل شعله ور شدن اختلافات انتخاباتی و تحت تأثیر قرار دادن پروسه صلح به زمان دیگری موکول شود.در این حال «اشراف غنی» رئیس‌جمهوری افغانستان تأکید کرد: پس از برگزاری انتخابات، همه ما مسئولیت داریم تا مسائل شخصی را کنار گذاشته و به خاطر نجات کشور از آتش جنگ، تأمین صلح و رسیدگی به مشکلات مردم، با هم متحد شویم.

از سوی رئیس‌جمهوری آمریکا درنشست خبری در هند بر تمایل خود برای به پایان رساندن جنگ آمریکا در افغانستان تأکید کرد و گفت: بعد از ۱۹ سال، می‌خواهیم نظامیانمان را از افغانستان به خانه برگردانیم.

«حسنی مبارک» در گذشت

سرویس خارجی : رسانه‌های مصر از درگذشت «حسنی مبارک» رئیس‌جمهوری پیشین این کشور در سن ۹۱سالگی خبر دادند.
رسانه‌های مصری نزدیک به دولت این کشور از جمله وب سایت روزنامه «البوم‌السیاح» خبر درگذشت مبارک را گزارش و اعلام کردند که وی در سن ۹۱ سالگی در بیمارستانی در قاهره جان سپرد. طبق گزارش این رسانه‌ها، دوستان و نزدیکان «اعلاء» پسر «حسنی مبارک» در شبکه‌های اجتماعی به حال ارسال پیام‌های تسلیت به وی هستند در حالی که خانواده مبارک همچنان سکوت کرده و هنوز بیانیه رسمی درباره فوت او صادر نکرده است.سامعی بعد، تلویزیون مصر نیز خبر درگذشت «حسنی مبارک» را اعلام کرد.پیشتر «اعلاء مبارک» از خنامت حال پدرش در بخش مراقبت‌های ویژه یکی از بیمارستان‌ها خبر داده بود.
در این حال، «تاشاها»، نخست وزیر رژیم صهیونیستی به مناسبت درگذشت «حسنی مبارک» پیام تسلیتی برای «سبسی» و خانواده مبارک ارسال کرد.امارات نیز در این خصوص در بیانیه‌ای اعلام کرد: جهان عرب رئیس‌جمهوری «حسنی مبارک» را از دست داد.
حسنی مبارک «صاحب مواضع ملی و تاریخی» بود، «حسنی مبارک» رئیس‌جمهوری پیشین مصر در سال ۲۰۱۱طی انقلاب مردمی از قدرت کنار گذاشته شد.

جهاد و سایر جنبش‌های مقاومت را از خاک خود اخراج کند اما ما به مبارزه با رژیم صهیونیستی ادامه خواهیم داد.در این راستا حزب الله لبنان اقدام رژیم صهیونیستی در ترور رهبران مقاومت در دمشق و جنایت نظامیان اشغالگر در هک حرمت به پیکر یک شهید فلسطینی را محکوم کرد.
خبر دیگر اینکه شورای امنیت از فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها خواست فرصت‌های اجرای راه حل دو کشوری و شانش‌های موجود برای تحقق صلح را از دست ندهند.

را با موشک هدف قرار داد.
همچنین اسرائیل طی یک حمله هوایی شبانه، در عضو جهاد اسلامی را در دمشق به شهادت رساند. همزمان نماینده سازمان ملل در امور غرب آسیا هم آتش‌بس بین نیروهای مقاومت و صهیونیست‌ها در غزه را خواستار شد.
از سوی نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطینی در سوریه تأکید کرد که رژیم صهیونیستی با حملات خود قصد دارد به سورهی فشار وارد کند تا جنبش

اطلاعات

سال نود و چهارم

۷ کشته و ۱۵۰ زخمی در اعتراضات علیه سفر ترامپ به هند

دراین حال سانتور برنی سندرز در واکنش به انضای قرارداد سه میلیارد دلاری میان آمریکا و هند در توتیتی نوشت:
به جای فروش سه میلیارد دلار تسلیحات برای سوددهی به شرکت ریتون، بونینگ و لاکهید، آمریکا باید با هند در مبارزه با تغییرات اقلیمی مشارکت کند.

از طرفی «جاک شومر» باب مننذر: «شروود پروتن» سه سانتور ارشد دموکرات آمریکا در نامه‌ای به وزرای خارجه و خزانه داری آمریکا خواستار انجام تحریم‌های جدید علیه روسیه در ارتباط با ادعای مداخله این کشور در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ شدند.از سوی«الندی خواجه» ناچرو و میلیاردر آمریکایی – لبنانی اعلام کرد: عربستان و امارات صدها میلیون دلار به کمپین انتخابات دونالد ترامپ در سال ۲۰۱۶ اختصاص دادند.

در خبر دیگری «مایک پنی» معاون رئیس‌جمهوری آمریکا و «مایک پمپئو» وزیر خارجه این کشور در اجلاس سالانه لابی صهیونیستی آپیک شرکت می‌کنند. در این حال «میلاری کیتون» وزیر خارجه سابق آمریکاگفت: از نامزد نهایی خود دموکرات غرب بایدبا دناش بچکنند، ترامپ یک خطر آشکار برای دموکراسی ماست.

دلار برای فروش بالگردهای آپاچی و سایر تجهیزات نظامی آمریکایی به این کشور افشا کردند.
رئیس جمهوری آمریکا همچنین در سفر به هند اعلام کرد: ارتباط با مودی نخست وزیر هند اعلام کرد: هند و آمریکا است.ودی افزود: هر کشوری حق دارد از مرزهای خود دفاع کند و

عمرو موسی:ترکیه میان آمریکا و روسیه هوشمندانه بازی می کند

اداره کشور، دستگاه قضایی و نقش نهادهای خواه در خصوص دستگاه قضایی با نیروهای مسلح و پلیس خواسته شود، اجرا کرده است.دبیرکل سابق اتحادیه عرب گفت: ترکیه خطرناک‌تر از ایران است چرا که این کشور با کارت اسرائیل بازی می‌کند و بسپسپاری از دستگاه‌های عربی نیز در زمینه به ترکیه کمک کرده‌اند حال آنکه درک درستی از این امور ندارند.

نخست‌وزیر جدید عراق از کارشکنی در روند تشکیل کابینه پرده برداشت

سرویس خارجی : نخست وزیر جدید و مکلف عراق از وجود طرحی خبر داد که تمام قد برای رای عدم اعتماد به کابینه وی در مجلس تالش می‌کند. «محمد توفیق علای» نخست وزیر جدید عراق در صفحه توئیتر خود نوشت: عدلی ادا دست به کار شده اند تا دولت من تواناد از مجلس رای اعتماد بگیرد. علاری گفت: من شنبه ام برخی به سبب ناتوانی در رسیدن به مقاصد خود و اینکه وزارتخانه‌ها در اختیار افراد مستقل و بی طرف قرار گرفته اند ، در طرحی برای شکست کابینه و عدم رای اعتماد مجلس تلاش می کنند.وی افزود: طرح شامل پرداخت پهای سنگین به نمایندگان و پراکن کردن رای آنان است؛ امیدوارم این اطلاعات نادرست باشد.
به گفته برخی منابع، گروه‌های سیاسی اهل سنت و کرد، مخالفان اصلی «علاری» و کابینه جدید هستند.

سرویس خارجی : پایگاه خبری «الخليج آنلاین» در گزارشی با اشاره به ناکامی پادفند هوایی عربستان سعودی در مهار موشک‌های جنبش انصارالله یمن نوشت : مجموعه ای از عوامل از جمله خطای انسانی، مسائل فنی و میزان کارآمدی این موشک‌ها در شکست عربستان برای مقابله با حملات این جنبش تأثیرگذار است. در این گزارش آمده است : قرارداد جدید پادفند هوایی ریاض با «آتن» برای حفاظت سساندهای «باتریوت» از شهرها و تأسیسات حیاتی عربستان در مقابل موشک‌های بالستیک جنبش انصار الله یمن هم کارساز نبود و این یک شکست برای «محمد بن سلمان» ولیعهد سعودی به شمار می آید.
دراین گزارش آمده است: موشک‌های انصارالله هیچ ویژگی ای برای در خطر بودن از سوی پادفند «باتریوت» ندارند.

آگهی مناقصه عمومی

شرکت پتروشیمی مارون در نظر دارد ا قلام مورد نیاز ذیل را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید.

ردیف	موضوع مناقصه	شماره مناقصه	شماره تقاضا	آخرین مهلت دریافت اسناد	پیشنهاده‌ها توسط فروشنندگان	نحوه دریافت اسناد	تضمین شرکت در مناقصه
۱	GCP mass flow meter propane	98-T-320	KAD-973625	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ایمیل اعلام آمادگی شرکت ها	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل mmohebifar@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۲	MECHANICAL DRY GAS SEAL RTO9420336 CAPITAL SPARE TYPE:DGS20/170-ZT1-U BURGMANN RTO9420336 CAPITAL SPARE	98-T-321	KAS-97166	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۵روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل nsnarsi@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۳	P/F "MASONEILAN" control ball valve	98-T-322	KAS-940445	۵ روز پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۱۰ روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل sgshanavati@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۴	C4H8 Analyzer	98-T-323	KAP-943770	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل sgshanavati@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۵	"Fisher or Masoneilan or Kammer" control valve	98-T-324	KAS-981047	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل sgshanavati@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۶	EZR ELEMENT " SIEMENS"	98-T-325	KAS-97041	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل LBalalzadeh@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۷	GAS MIXTURE	98-T-326	KAS-960674	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل LBalalzadeh@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۸	CONTROL BALL VALVE "MASONEILAN"	98-T-327	KAS-981237	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل LBalalzadeh@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۹	SPECTROPHOTOMETER 220V "HUNTER LAB"	98-T-328	KAD-964055	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل LBalalzadeh@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۱۰	PORTABLE MONITOR, MODEL : TFT // INLET : 2.5 " ,MAX FLOW : 500 GPM (2000 L/MIN)	98-T-329	KAS-981147	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ایمیل اعلام آمادگی شرکت ها	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل mmohebifar@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۱۱	SIMENS SINAMICS- DRIVE PANEL	98-T-330	KAS-970738	۷روز پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۷روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل mryazdani@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۱۲	AEG" ELECTRICMOTOR	98-T-331	KAS-980023	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ایمیل اعلام آمادگی شرکت ها	۱۰روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل HJarahizadeh@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۱۳	PUMPS, CENTRIFUGAL & ROTARY(OTHER THAN CONTI KAD-INDENT) GENERAL ENGINEERING	98-T-332	KAS-981052	۷روز پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۱۴روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل akhalifeh@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۱۴	PARTS FOR "EMERSON" MICROMOTION TRANSMITTER MODEL 2700 I SERIES TEMPRANGE -40+60 DEG.C	98-T-333	KAS-980364	۵ روز پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۵ روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل sdakhli@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۱۵	BALL VALVE	98-T-334	KAP-933474	۵ روز پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	۵روز پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل sdakhli@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۱۶	PARTS FOR "HOLSCHER" BAGGING MACHINEBALL VALVE	98-T-335	KAS-960056	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل sdakhli@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی
۱۷	PARTS FOR "HOLSCHER" BAGGING MACHINE MODEL 7335 SER. NO. 50236/50237	98-T-336	KAS-950327	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم در ازای ارائه معرفی نامه شرکت	دروژ پس از درج آگهی نوبت دوم	ارسال نامه اعلام آمادگی شرکت در مناقصه به آدرس ایمیل sdakhli@mpc.ir	ارائه ضمانت نامه بانکی شرکت در مناقصه به ارزش ۲٪ مبلغ پیشنهادی

ضمناً متقاضیان می توانند متن آگهی فوق را در سایت WWW.MPC.IR مشاهده نمایند.

گنجینه لژی میراثی چپان

مدیر کل سازمان بهداشت جهانی: آماده فرایگر شدن «کرونا» باشید

ایرنا:مدیرکل سازمان بهداشت جهانی ضمن تأکید بر قابل مهار بودن ویروس کرونا، از کشورها خواست آماده فرایگری این بیماری بسوده و در عین حال مراقب بزرگنمایی آمار مرگ و میر آن باشند. «اندروس آدهانوم گبرای سوس» اعلام کرد: پیام اصلی این است که باید به تمامی کشورها امید، شهامت و اعتماد به نفس داد که می توان ویروس کرونا را مهار کرد. وی افزود: هر کاری از دستمستان بر می آید باید برای آمادگی در برابر فرایگر شدن احتمالی آن انجام دهیم.

سقوط سهام آمریکا در پی نگرانی از گسترش جهانی «کرونا»

ایرنا: نگرانی ناشی از گسترش ویروس کرونا باعث سقوط ارزش سهام بازار آمریکا شد. به دنبال گسترش ویروس کرونا از چین و ضربه ای که به اقتصاد این کشور وارد آمد، نگرانی از افزایش آسیب اقتصاد جهانی رو به فزونی است و از همین رو، ارزش سهام برخی شرکت‌های آمریکایی سقوط کرد. همزمان رسانه‌های آمریکایی اعلام کردند دولت ترامپ از کنگره به منظور مقابله با ویروس کرونا درخواست بودجه کرده اما این درخواست با مخالفت دموکرات‌ها مواجه شده است.

آغاز روند استرداد «آسانز» به آمریکا توسط انگلیس

ایرنا: ۱۰ ماه پس از آنکه پلیس لندن، جولیان آسانز بنیان‌گذار سایت افشاگر ویکی‌لیکس را از داخل سفارت اکوادور به زور بیرون کشید و روانه زندان کرد، روند رسیدگی به درخواست استرداد وی به آمریکا از دو روز قبل در انگلیس آغاز شده است. «جیمز لوپیس» وکیل دولت آمریکا در جلسه استماع در دادگاه لندن مدعی شد که جولیان آسانز با افشای اطلاعات محرمانه و طبقه‌بندی شده درباره جنگ‌های عراق و افغانستان، جان بسیاری از افراد را به خطر انداخت و در پی این افشاشی، آمریکا مجبور شد صدها نفر از مرتبطين خود در سراسر جهان را جابه‌جا کند.

جشن‌های روز ملی کویت به خاطر «کرونا» لغو شد

مهر: دولت کویت به دلیل تب موارد ابتلا به ویروس کرونا در این کشور، برگزاری جشن‌های روز ملی این کشور را تا اطلاع ثانوی لغو کرد. دولت کویت با صدور بیانیه ای اعلام کرد: شرایط ویژه کرونا، اتخاذ تدابیر ویژه ای را برای محافظت از سلامتی شهروندان کویتی می طلبد و به همین دلیل هیأت وزیران تصمیم گرفته تمامی فعالیت‌های ملی و مردمی برای روز ملی کویت را تا اطلاع ثانوی تعلیق کند.

تمجید «سندرز» از فیدل کاسترو» و درس‌ساز شد

مهر: جشن‌های «برنی سندرز» نامزد پیشرو حزب دموکرات آمریکا درباره انقلاب کوبا و حمایت از برخی اقدامات انجام شده در این کشور، با واکنش‌های منفی محزبی‌هایش مواجه شده. سندرز گفت: زمانی که فیدل کاسترو در کوبا به قدرت رسید برنامه سوادآموزی گسترده‌ای را در کشورش اجرا کرد و به همین دلیل متصفانه نیست که بگوییم همه اقدامات انجام شده پس از انقلاب کوبا اشتباه بوده است. «جو بایدن» و «مایکل بلومبرگ» در تن از رقیبان سندرز در انتخابات با انتقاد از سندرز گفتند این موضع وی، بخشی از الگوی گسترده‌تر او در استقبال از رهبران مستبد در سراسر جهان است.

«کرونا»، مجلس و دادگاه‌های کره جنوبی را به تعطیلی کشاند

فارس: شیوع ویروس کشنده کرونا در کره جنوبی و افزایش آمار مبتلایان به آن موجب شد دولت این کشور تصمیم به تعطیلی مجلس و دادگاه‌های این کشور بگیرد. ظاهرا یکی از نماینده‌های احزاب مخالف این کشور در روزهای گذشته در ساختمان پارلمان با یک بیمار کرونایی تماس داشته است. از سوی این احتمال وجود دارد که رزمایش بین کره جنوبی و آمریکا که قرار بود به زودی برگزار شود به ماه آوریل (فروردین) موکول شود.

اسلام آباد: تحرکات نظامی هند را زیر نظر داریم

ایرنا: رئیس کل مطبوعات نیروی هوایی پاکستان درنشست خبری با خبرنگاران اعلام کرد: اسلام آباد تحرکات نظامی دهلی نو را زیر نظر دارد. رئیس کل مطبوعات نیروی هوایی پاکستان با اشاره تلویحی به اقدام هند در خرید جنگنده‌های افاتل و سامانه دفاعی اس ۴۰۰ گفت: اسلام آباد تحرکات نظامی و معاملهای جنگی در منطقه را تحت نظر دارد اما این اقدامات هرگز ما را از تقویت بازدارندگی و بالا بردن توانمندی‌های دفاعی دور نخواهد کرد.

فاز دوم نامه: اطلاعات

تاریخ درج آگهی نوبت دوم

روز چهارشنبه ۱۳۹۸/۱۲/۷

از کرمان
تا تهران

۷

کنوت هامسون
رمان گرسنه

۶

شورش بر قرارداد
۱۹۰۷

۳

۴۳۶

ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات

چهارشنبه ۷ اسفند ۱۳۹۸ - سال نود و چهارم - شماره ۲۷۵۱۰

دکتر حبیب‌الله زنجانی

دکتر لطفعلی بنان

ایران‌ای سرای امید

فرزندگان خلخال

علم جدید و فرهنگ سنتی - ۴

• دکتر رسول جعفریان

امروز روحانیت، بخواد یا نخواهد، مناصب مهمی در مملکت دارد، و همین امروز، علم نقش و حرف اول را در حفظ استقلال اقتصادی و سیاسی می زند، و چاره ای ندارد جز این که بشدت از علم و پیشرفت علمی دفاع کند. روحانیت باید تمام توهّمات گذشته موجود در جامعه را در این که روحانیون مخالف تمدن جدید بودند، و با علم درگیر، پاسخ دهد، و این پاسخ جز این نیست که در ایجاد نهضت علمی با همین روشهای جدید، فعال باشد. روحانیت باید از هر نوع اتهامی مثل حمایت از همین داستان های ساختگی طب اسلامی، تلاش کند. پزشکان خودشان می دانند و نزاع طب جدید و سنتی. هر دو دنبال پول هستند و جدای از امر درمان، دنبال بهره کشی. چرا دین و مذهب و حوزه باید تاوان این نزاع را بدهد؟

وظیفه روحانیت، در دنیای جدید، نشان دادن این است که دین، در کنار علم می ماند، اما نه این که دخالتی در کار علم کند. ما همان دخالتی را که در اقتصاد و مدیریت و سیاست کردیم، درستش کنیم و به کمالش برساینیم، خیلی هنر کرده ایم. بهتر است از دخالت در علم جدید که طب یکی از مهم ترین آنهاست، پرهیز کنیم. این قبیل کارها که مثلاً مدیریت حوزه از چنین نشستی در تهران حمایت کند، یا جامعه المصطفی، اینها، همان اتهامات سابق را تقویت خواهد کرد.

بارها نوشته ام، هیچ کس به اندازه رهبری از علم جدید در دانشگاهها دفاع نمی کند، اما نهادهای وابسته به ایشان، بیش از همه، به مفهوم علم تجربی لطمه می زنند و از حرکت هایی که روحانیت را متهم می کند که موافق پیشرفت علمی نیستند، مع الاسف، هواداری می کنند یا دست کم در ظاهر این طور نشان می دهند. عرض کردم، در این زمینه، مواضع سیاسی هم بسیار موثر است، امری که باید از آن بشدت پرهیز کرد.

در پی انتشار خبر نهادهای رسمی مبنی بر ممنوعیت فعالیت های آقای تبریزیان و شاگردان وی در حوزه طب سنتی و اسلامی و غیرقانونی بودن اقدامات نامبرده، چند نکته زیر را درباره برخورد با این روحانی و فعال طب سنتی و مساله جلوگیری از رواج خرافات و ابطال طب سنتی یادآور می شوم.

۱. بارها از فعالیت هایی که ارگان های رسمی برای جلوگیری از رواج خرافات و ابطال داشته اند، شنیده ایم. این که در فلان شهر، فلان جایی که عده ای با اهداف جاهلانه تبدیل به مرکز مقدسی کرده اند، یا کسی مدعی ارتباط با امام زمان یا خود خدا شده. نهادهای رسمی مداخله کرده، اقدام به جمع آوری آنها و محدود کردنشان کرده اند. اینها از جمله اخبار خوبی بوده که می توانسته امید را برای اصلاح جامعه و نگرش علمی و دینی اصیل در پی داشته باشد. ای کاش این فعالیت ها، به صورت منظم گزارش می شد و حتی امکان دسترسی به این پرونده ها، برای نوشتن رساله ها و پایان نامه های دانشجویی بود.

۲. ضمن این که مع الاسف در این چهل سال، و با توجه به سرمایه ای که انقلاب از نگاه های واقع گرایانه و علمی و عقلانی داشت، امید می رفت این مراقبت بیشتر باشد که نشد و خیلی از امور باقی ماند و آسیب زد. بسیاری از امور، وقتی مشمول مرور زمان شود، مبارزه با آنها دشوارتر شده و به تدریج، به خاطر نوعی محافظه کاری که در وجود متدینین هست، از دایره نظارت خارج می شود.

۳. نکته دیگر، روشنگری است نه این که لزوما نگاه امنیتی باشد. نگاه امنیتی موقت است، و هر زمانی ممکن است با تعویض افراد یا نگاه ها، مشکل پیدا شود. در حالی که اگر خط، خط روشنگری و علمی باشد، ریشه این قبیل رفتارها به طور اساسی خشکانده می شود. شخصا ترجیح می دهم این مسائل به نهادهای علمی سپرده شده یا حداقل با هم در ارتباط باشند. کما این که یک نمونه آن را اخیرا در قم شاهد بودیم.

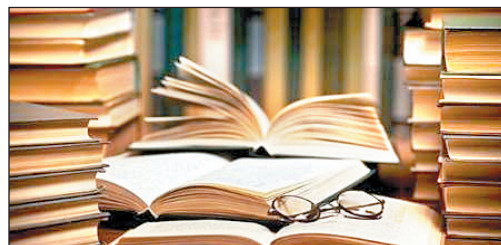
۴. علاوه بر این که توجه به ریشه ها مهم است. آقایی که یکی از فعالان طب سنتی است، یک نفر نیست، در حال حاضر یک تفکر است و می دانیم که برخی از سخنرانان حرفه ای مجالس مهم سیاسی و دانشجویی حامی او و تفکر وی بودند. صدای آنها را که مروج چهل بر منبر برخی از نهادهای هستند، باید قطع کرد. اینها تفکر نیست که گفته شود هر کسی می تواند اظهار نظر کند، اینها ریشه تفکر را قطع می کنند.

و نکته اخیر این که باید توجه داشت، جنبه مهم فعالیت هایی به نام طب سنتی، جنبه اقتصادی و مارکتینگ آن است. بسیاری در پشت سر این فعالیت ها، در انتظار منافع مادی هستند و نسخه پیچی های دویست، سیصد هزار تومانی از علوفه جات، صرف نظر از جنبه های بهداشتی، فشار مالی هم در پی دارد.

• سید مسعود رضوی

سرآغاز...

از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر

موسیقی ماست. شجریان مخترع سازها و اعتلا دهنده صدای سازهای ایرانی، متناسب با دستگاهها و ردیف های موسیقایی ماست. او خطاطی چیره دست و هنرور، باغبانی برجسته و گل پرور و انسانی شایسته احترام و ستایش است.

برای استاد نازنین و بزرگوار آواز ایران، محمدرضا شجریان، آرزوی سلامت و عمر طولانی و حضور در عرصه آواز و هنرهای اصیل ایرانی را داریم. به همین مناسبت، شعر استاد محمدرضا شفیعی کدکنی را می آورم به امید بازیابی سلامت استاد شجریان عزیز:

بخوان که از تو سپیده سر برآورد

وطن ز نو جوان شود، دمی دگر برآورد

به روی نقشه وطن، صدات گر کند سفر

کویر سبز گردد و سر از خزر برآورد

برون ز ترس و لرزه ها، گذر کند ز مرزها

بهار بیکرانهای به زیب و فرّ برآورد

چو موج آن ترانه ها برآید از کرانه ها

جوانه های ارغوان ز بیشه سر برآورد

بهار جلودانه های که شیوه و شمیم آن

ز صبر سبز باغ ما گل ظفر برآورد

سیاهی از وطن رمد، سپیده ای جوان دمد

چو آذرخش نغمات ز شب شرر برآورد

شب آرزوهای و هو کند، ز خویش شستشو کند

در آن زلال بیکران دمی اگر برآورد

صدای توست جاده ای که می رود که می رود

به باغ اشتیاق ما وزان سحر برآورد

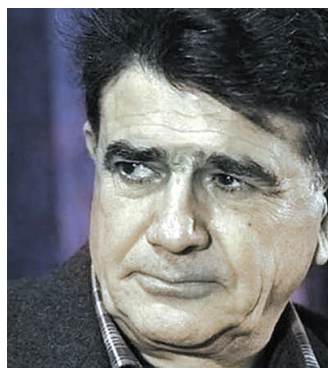
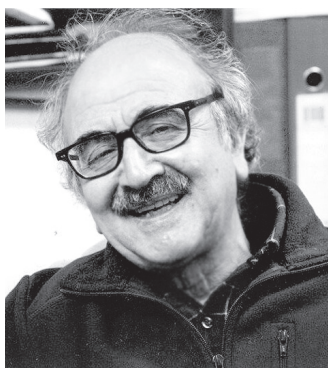
بخوان که از صدای تو، در آسمان باغ ما

هزار قمری جوان دوباره پر برآورد

سفیر شادی وطن، صغیر نغمه های توست

بخوان که از صدای تو سپیده سر برآورد

باری، اما قافیه سخن را نو کنم به نام دیگر سخن سرای بزرگ

وطن که روز ششم اسفندماه سالروز تولد او، زادروز شاعر بزرگ میهن هوشنگ ابتهاج است که در شعر و ادب ما، آفتابی است با تخلص سایه. این زادروز فرخنده را تبریک باید گفت، اما به واسطه قربات و دوستی دیرینه میان سایه، استاد شفیعی کدکنی و استاد محمدرضا شجریان، این نوشته را با شعر زیبا، یا تصنیف ماندگار «ای ایران، ای سرای امید» که با صدای شجریان تا ابد جاودانه شده است، به پایان می برم و برای همه استادان و خدمتگزاران ادب و هنر و فرهنگ و علم و اخلاق، از درگاه یزدان پاک، آرزوی سلامت و سربلندی دارم:

ای ایران ای سرای امید / بر بامت سپیده دمید / بنگر کزین ره پر خون / خورشیدی خجسته رسید / اگرچه دلها پر خون است / شکوه شادی افزون است / سپیده ما گلگون است، وای گلگون است / که دست دشمن در خون است / ای ایران، غمت مرسد / جاویدان شکوه تو باد / راه ما راه حق، راه پهلوی است / اتحاد اتحاد، رمز پیروزی است / صلح و آزادی، جاودانه، بر همه جهان خوش باد / یادگار خون عاشقان، ای بهار / ای بهار تازه جاودان، در این چمن شکفته باش.

شاعر بزرگ و یگانه ما، خواجه حافظ، همواره وصف حال می کند و چنان طراوت و نوری در واژه واژه غزلهایش بنهفته و مستور است که همگان را متحیر می کند. مثل آیینهای بی ظلام و بی زنگار است و هر که بر آن نظر افکند، نقش خویشتن را می جوید. جستجویی که با هر خوانش و هر تفأل به شعر خواجه از نو آغاز می شود و به همین معنا، لایه های معانی در دیوان خواجه شمس الدین محمد حافظ شیرازی، چنان درهم فشرده و تنیده است که هر کس به فراخور حال و نگاه و باوری که دارد، تفسیر و تأویلی می کند و مرادی می جوید. حافظ، حافظه تک تک ماست و نیز آرزوها و خیالهای ما، و امروز این شعر از صحیفه خاطر برون آمد:

از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر

یادگاری که در این گنبد دوّار بماند

این روزها که خبری مبنی بر شدت یافتن ضعف و بیماری بر بزرگ استاد هنر ایران، محمدرضا شجریان منتشر شد، بیش و پیش از هر چیز به مظلومیت هنر در ایران و در عین حال عظمت و شکوه آن اندیشه ها کردم. حق آن است که چهره خجسته و بی مانندی چون استاد شجریان را در کنار فردوسی و حافظ و بهزاد و میرعماد و رضا عباسی و معماران مسجد عباسی و گنبد شیخ لطف الله و امثال آنان گرمی بداریم، نه آنکه حتی ربنای آن بزرگمرد را به بهانه های کوچک از سیما و صدای حکومتی کنار بگذاریم و به جای کسب اجازه و اخذ جواز از بزرگ هنرمندان و هنرمندان بزرگ، دخل و تصرف های شخصی، و کاست و فرزد در آثارشان را به دست ناهالان و خام فکran روا داریم و صدمه های بزرگ به هنر و فرهنگ وارد سازیم. استاد شجریان، البته در قلب میلیون ها ایرانی جای دارد که هنر و ذوق و صدا و معرفت او را در مسیر اصالت های موسیقی و آواز سنتی ایران می ستایند و سینه به سینه و قطعه به قطعه باز می شنوند و بازمی خوانند تا صدای ناتندرست و زشت ناپختگان به هنر و موسیقی اصیل لطمه نزنند و خدای ناکرده بر ذوق و ذائقه عموم چیره نشود.

شگفتا که در کشور هنر و زیبایی، شعر و آواز و ترانه، عرفان و حکمت و فرزانی، معماری و مینیاتور و خطاطی...، دستگاه هایی از

بیت المال هزینه می کنند تا سرو سرفراز آواز ایران را به خزان زرد زمان از چشم بیندازند؛ مستندی به نام تکریم از استاد، اما برای خدشه کردن در شخصیت ارجمند ایشان هم ساختند، درنگرفت مردم بیهوده کسی را بزرگ نمی کنند و اگر استاد شجریان تا این اندازه محبوب و گرمی است، از آن روست که صدای مردم بود و صدای مردم ماند و بیش از هنرش که زبانزد خاص و عام و ماندگار و بر دوام است، شخصیت و نجابت و اندیشه و معرفتش به امور، کارساز بوده و زمینه های عشق و علاقه ایرانیان را بر وی مؤکد ساخته است.

شجریان به تمام معنا هنرمند، اصیل، صاحب آرا و روش منحصر بفرد و در ابعاد مختلف قابل ستایش است. او نظریه پرداز آواز و دستگاه های موسیقی اصیل ایرانی است. او صاحب نظری نکته سنج و فاضل در خوانش و درک شعر پارسی و اوزان و آرایه های آن در نازک ترین لایه های دانش ادبی است.

او ابداعگری بی نظیر در تحول و بهکدر سطح موسیقی و آواز سنتی ایران است و از آن مهم تر، حامل و حافظ مهم ترین موارث سنتی در هنر

مبادرت نمودند و زندگی و هستی و حیات و شرافت ما را مال المصلحة مصالح خود قرار دادند.

با کمال تعجب می‌شنوم دولت آزادی‌خواه فرانسه که قبل از همه ملل مشعل عدالت و آزادی را در دست گرفت و جهان تاریک را با نور آن روشن کرد و برای اعلام قانون حقوق بشریت، خون میلیون‌ها از فرزندان خود را نثار نمود، واسطه عقد این معاهده ننگین و اتحاد روس و انگلیس بوده است.»

این بود مختصری از خطابه مفصل ملک المتکلمین که ملک‌زاده پس از نقل آن می‌نویسد:

پس از عقد این معاهده، اعتباری که انگلیسی‌ها در میان مشروطه خواهان ایران داشتند یک دفعه به باد رفت و حسن ظنی که نسبت به آن دولت دمکرات داشتند به سوء ظن مبدل گشت و یک عدم رضایت و تنفّر از انگلیس‌ها در ملت ایران پیدا شد که هنوز هم ایرانیان اعمال انگلیس‌ها را با سوء ظن تلقی می‌کنند و بر خلاف سال‌های اول مشروطیت که دولت انگلیس را حامی مشروطیت و مروج آزادی می‌دانستند، دیگر به آنها اعتمادی ندارند و این حقیقت را زمامداران خیرخواه بزرگ انگلستان تصدیق دارند.

خشم و غضب و هیجانی که در میان ملت ایران از انعقاد قرارداد ۱۹۰۷ تولید شده بود و در تمام جهان و جراید ملل آزادی‌خواه انعکاس پیدا کرده بود، زمامداران لندن و روسیه را بر آن داشت که متفقا اعلام دارند که معاهده، کمترین لطمه‌ای به استقلال و حق حاکمیت ایران وارد نمی‌آورد و دولّین روس و انگلیس، این معاهده را فقط برای حسن تفاهم در سیاست طرفین منعقد نموده‌اند.

ولی دنیا و پیش آمدهای بعدی بر همه ثابت کرد که این اعلامیه به کلی خالی از حقیقت بود و هرگاه جنگ بین‌المللی ۱۹۱۴ پیش نیامده بود و انقلاب کبیر روسیه به دست آزادمردان آن کشور چون آفتاب درخشانی در افق روسیه ظاهر نشده بود، استقلال سیاسی و اقتصادی ایران در نتیجه مطامع دولت‌های همجوار سپری شده بود، و شاید امروز دیگر اسمی از ایران در نقشه جهان دیده نمی‌شد.

یک درخواست عاجزانه

کسانی که ملک المتکلمین و سران مشروطه را وابسته به اجانب و بایی و نامسلمان می‌شمارند، لطفاً بگردند و با استناد به گزارش‌های برجای مانده از ایشان و مخالفان مشروطه‌طلب ایشان که افترانه نویسان آنان را بزرگ‌ترین قهرمانان دینی و ضداستعماری می‌دانند مشخص فرمایند که موضع هر یک از این دو فریق در برابر استقراض ایران از روسیه و قرارداد روس و انگلیس که به تقسیم ایران به دو بخش تحت الحمايه دولّین منجر شد چه بوده است؟

ردّ رشوة سفیر روس و مبارزه با سیاست روسیه

پس از آنکه امین‌السلطان به صدارت محمدعلی‌شاه منصوب شد، ملک‌المتکلمین در دیداری که با او داشت به وی گفت:

بر پایه عقیده و ایمانی که ما به مشروطه داریم، هرگاه شما با مشروطیت مساعدت کنید و در اجرای قانون اساسی که حدود ما بین ملت و دولت را معین کرده و کوشش نمائید، ما از دوستان و طرفداران شما خواهیم بود و در صورت مخالفت شما با مشروطیت، با تمام قوا با شما دشمنی می‌کنیم پس انتخاب راه صواب با خود شماست و جز آنچه گفته شد از ما انتظاری نداشته باشید. پس اتابک چندی در زیر لباس قانون خواهی و طرفداری از مشروطیت، کوشش می‌کرد که در مقامات ملی ریشه و نفوذ پیدا کند، ولی به واسطه مخالفت علنی محمدعلیشاه با مشروطیت و فشار روس‌ها و تمایل فطری خود به استبداد و انجام مأموریتی که برای آن به ایران بازگشته بود، مقاصد درونی او آشکار شد؛ و همه آزادی‌خواهان به بدخواهی او پی بردند؛ این بود که کشمکش با او شروع شد و در مجالس و محافل از سوء نیت او نسبت به حکومت ملی سخن می‌رفت و او را مخالف مشروطیت می‌خواندند.

زندگی و مبارزات ملک‌المتکلمین - ۶

شورش بر قرارداد ۱۹۰۷

استاد اکبر ثبوت

بدیختی این کشور فقط و فقط دامنگیر ملت است، این است که بدون ملاحظه از مخاطراتی که برای من در پیش است، بدون پرده پوشی حقایق را برای شما می‌گویم و آن فلسفه سیاسی را که به انعقاد این معاهده ایران بریاد ده منتهی شده برای شما روشن می‌کنم:

به طوری که آگاهان رموز سیاست جهانی اظهارنظر می‌کنند، مدت زمانی است که دولت آلمان در اروپا به اوج اقتدار رسیده و با دستگاه منظم نظامی خود، سلطه بعضی از دول بزرگ را تهدید می‌کند؛ و چندی است دامنه نفوذ آن دولت تا شرق میانه توسعه پیدا کرده و در ایران به امتیازاتی از قبیل تأسیس بانک و مدرسه و بسط تجارت و صنایع خود نائل گشته و یک پایگاه دریائی در سواحل خلیج فارس به دست آورده و همین نفوذ روز افزون دولت مقتدر ژرمن است که سبب خوف و وحشت انگلیس‌ها شده و برای اینکه متحد بزرگی در دنیا برای خود تهیه کنند بر آن شدند که اختلافات سیاسی خود را با روس‌ها حل نمایند و چون رقابت آن دو دولت در ایران به سرحد کمال رسیده بود و مانع بزرگی برای همکاری و متحد شدن آنها در مقابل آلمان‌ها بود این است که با زبردستی و به طور مخفی، به عقد این معاهده که به قیمت حیات ملت ایران تمام می‌شود

مخالفت با قرارداد ۱۹۰۷ م. مابین روس و انگلیس

در سال ۱۹۰۷ م. ما بین دو دولت استعماری روس و انگلیس، به وساطت دولت فرانسه، قراردادی به امضا رسید و به موجب آن، ایران به دو منطقه نفوذ سیاسی و اقتصادی ما بین دولّین، تقسیم گردید؛ در برابر این قرارداد خانمان برانداز، مشروطه خواهان و ارگان مشروطه روزنامه حبل‌المتین، واکنش‌های فراوانی نشان دادند که شرح پاره‌ای از آنها در کتابهای تاریخ مشروطه (از جمله کسروی ص ۴۶۱) آمده است. ولی در این میان قوی‌ترین موضع‌گیری‌ها از ملک المتکلمین بود و این هم گزارش ماجرا و نطق وی در محکوم کردن اقدامات استعماری دولّتهای روس و انگلیس و فرانسه، و برحذر داشتن ایرانیان از آنها.

کمیته سران مشروطه‌طلبان در جلسه ۲۲ محرم ۱۳۲۶ هـ تصمیم گرفت که در مقابل این عمل حق‌شکنانه دو دولت مقتدر همجوار قیام کند و عدم رضایت ملت ایران را به تمام دنیا اعلام نماید این بود که کلیه مجامع و انجمن‌های ملی دعوت شدند و عموم سران آزادیخواه در آن مجمع عمومی شرکت نمودند و ملک‌المتکلمین که در آن زمان زبان ملت ایران شناخته شده بود بر کرسی خطابه قرار گرفت و آن روز را روز عزای ملی اعلام کرد. این هم خطابه او:

ملک پس از آنکه به نام ملت ایران، در مقابل دنیای متمدن، از حق‌شکنی و بی‌عدالتی دولّین روس و انگلیس نسبت به حق حاکمیت و آزادی سیاسی و اقتصادی ایران اعتراض نمود و این معاهده را نامشروع و برخلاف حقوق بین‌الملل خواند و انزجار و عدم رضایت ملت ایران را از این سبک سیاست بی‌رحمانه دو همسایه اعلام نمود چنین گفت:

«ما از دولت استبدادی روسیه، در مقابل نهضت آزادیخواهی ایران، همین عکس‌العمل را انتظار داشتیم و یقین داشتیم ستمگران روسیه عاقبت هم با ما همان معامله‌ای را که با آزادیخواهان روسیه می‌کنند بنمایند و به هر وسیله‌ای هست دامنه مطامع سیاسی و استبدادی خود را در ایران توسعه دهند و درخت آزادی را که با خون جوانان ایرانی آبیاری شده ریشه‌کن کنند و کوبک مشروطیت را که آسمان ایران را به نور خود روشن کرده با دست ظلم و ستمگری واژگون نمایند. و این مملکت پهناور را که دارای با افتخارترین تاریخ جهان است و قرن‌ها بردنیای متمدن حکومت می‌کرده و از تمن و فرهنگ خود به عالم روشنایی می‌داده نابود سازند و ما را چون ترکستان بنده و زیردست خود قرار دهند.

ولی تعجب من در این است که دولت انگلیس که خود را حامی آزادی و ملل ضعیف معرفی می‌کرد و دارای مجلس شورای ملی و مشروطیت است چگونه تن به این معاهده بی‌رحمانه در داده و حکم نابودی و فتنای یک ملت کهن سال متمدن را که امروز دارای حکومت ملی و مشروطیت است امضا نموده است.

ای مردم! من مکرر به شما گفته‌ام و اینک نیز گفته خود را تکرار می‌کنم: ما باید از علم و صنایع اروپائیان استفاده کنیم و از این راه ملت و مملکت خود را به اوج ترقی و تمدن که درخور مقام گذشته ماست برسانیم.

ولی در سیاست نباید هیچ وقت به آنها اعتماد داشته و از ظاهر آراسته آنها گول بخوریم، زیرا این جماعت خود را بالاتر از سایر ملل جهان می‌دانند و با چشم حقارت و بندگی به ما نگاه می‌کنند و جز ازدیاد نفوذ و پیشرفت منافع و مصالح خود منظوری ندارند. در هندوستان معروف است که حیوانات درنده مادامی که به خوردن گوشت انسان عادت نکرده‌اند چندان خطرناک نیستند ولی همین که عادت به خوردن گوشت انسان کردند فوق‌العاده خطرناک می‌شوند. این مثل در مورد دول استعمار طلب اروپایی صدق می‌کند و آنهایی که کاشان از مستعمره‌های وسیع شیرین شده و سفره‌هاشان از رنج و زحمت آن مردمان بدبخت رنگین گشته، همین که در کشوری نفوذ پیدا کردند تمام سعی و کوشش خود را به کار می‌برند که طوق بندگی خود را به گردن ملت جاهلش استوار نمایند و از نادانی و دسترنج آن ملت به نفع خود استفاده کنند. در موقع صلح، ملتی که طوق رقیّت آن قوم را بر گردن نهاده گاو شیرده آنها خواهد بود و در موقع جنگ چنانچه در جنگ ترانسوال دیده شد، آنها را فوج فوج برای کشتن و حفظ آقائی و سروری خود به کار می‌برند. من از دولت روسیه ممنون هستم که بدون ریاکاری و سالوسی، از روز اول شمشیر را بر روی جامه خود بست و خصومت و بدخواهی خود را نسبت به حیات ملت ایران و مشروطیت اعلام نمود و همه دنیا به مقاصد سوء او پی بردند ولی دولت انگلیس که با ظاهر فریبنده، خود را غمخوار و دوست ایرانیان معرفی می‌کرد و حافظ استقلال ایران و حامی مشروطیت جلوه می‌داد، با عقد این معاهده دور از انصاف و عدالت، بر ما ثابت کرد که او هم شریک دزد و رفیق قافله بود و از این آهو گردانی‌ها و ظاهرسازی‌ها، مقصودی جز بردن سهمی بزرگ از این گوشت قربانی نداشته و ما را اغفال کرده و کت بسته فدای مطامع استعمار طلبی خود نمود و حیات و شرافت یک ملت کهن چندین هزارساله را دستخوش فنا و بدبختی ساخت.

من معتقدم که تمام حقایق در مقابل ملت ایران باید روشن شود زیرا

فرزانگان خلخال

«ما در علوم انسانی صفریم؛ صفراً مثل کف‌دست من. ما باید در این زمینه کار کنیم و این خیلی مهم است. آینده دوازمدت این مملکت با پزشکی و مهندسی ساخته نمی‌شود. در آینده دوازمدت یک مملکت با آن نگاهی که ژاپن به جهان نگاه می‌کند، آلمان به جهان نگاه می‌کند، علوم انسانی هیچ کم از علوم تجربی و پزشکی ندارد…»

این جملات، بخشی از یادداشت کوتاه ولی ارزشمند استاد گرانقدر

دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی است که به تاریخ ۲۱ آبان ۱۳۹۸ نگاشته و ۱۲ بهمن ماه ۹۸ در روزنامه اطلاعات چاپ شده است.

استاد در این یادداشت خود به گسترش بی‌رویه و بدون پشتوانه آموزش عالی به ویژه علوم انسانی می‌پردازد و تأکید می‌کند: «مادر علوم انسانی بسیار وضع بدی داریم. خیلی فقیریم.»

وقتی یادداشت استاد را می‌خواندم به ۳۹– ۴۸ سال پیش برگشتم؛ زمانی که تحصیل ابتدایی را به پایان رسانده بودم و وارد دبیرستان می‌شدم. محیط دبیرستان تفاوت آشکاری با محیط دبستان داشت و برخلاف دوران کودکی که به روز زندگی می‌کردیم، از آن دوران به بعد نگاهمان به آینده بود و الگوهای خود را پیش چشم ردیف می‌کردیم. ما تفاوت آشکاری با نوجوانان امروز داشتیم؛ نسل تلویزیون و رسانه و اینترنت نبودیم، سلبیتی و چهره‌های مشهور مختلف پیش چشم نداشتیم و الگوهایمان همان دبیران و استادان و افراد صاحب نام شهرمان بودند.

آرزومان بود جای پای بزرگان علم و ادب شهرمان، قدم بگذاریم و آرمان‌های خود را با نام‌های بزرگی چون دکتر برات زنجانی، دکتر لطفعلی بنان، دکتر حسن احمدی گیوی و … همسنگ می‌کردیم و بزرگان دیگری در رشته‌های علوم انسانی پیش چشم داشتیم از جمله زنده‌یاد حبیب زنجانی که چندی بعد از آن، یکی از استادان بی‌بدیل جمعیت‌شناسی کشور شد و ضمن تربیت هزاران تحصیلکرده در رشته‌های علوم اجتماعی، آثار ارزشمند بسیاری نیز از خود به یادگار گذاشت؛ یا مرحوم اذن‌الله منتظری، حقوقدان بسیار توانایی که اولین وکیل پایه یک دادگستری شهرمان بود.

شهر ما خلخال در آن سال‌ها شهر کوچکی بود اما بیش از ۳۶۰ پارچه آبادی را زیر پوشش خود داشت. این شهر با این‌که از نظر جمعیت فقط چند هزار نفر را در خود جای می‌داد و یک شهر آذری زبان بود ولی از نظر دارا بودن ادیبان بزرگ فارسی بی‌نظیر بود؛ حتی دبیران صاحب نام شهرمان از جمله آقایان کامل‌زاده و چنگیز منتجی و دیگران، از استادان آن زمان دانشگاه‌ها کم نداشتند، چه رسد به فارغ‌التحصیلان رنگ و وارنگ امروزی. این بزرگان و بسیاری دیگر که نامی از آنان ذکر نشد، فارغ‌التحصیل دو دانشگاه بزرگ تهران و تبریز بودند. هفت دهه پیش از این، فقط دو دانشگاه به معنای واقعی دانشگاه در کشور وجود داشت که اولی دانشگاه تهران بود که در سال ۱۲۱۳ و دومی دانشگاه تبریز بود که در سال ۱۳۲۸ تأسیس شده بودند. ورود به این دو مرکز آموزش عالی برای هر کس مقدور نبود و فقط افراد بسیار با استعداد با بهره هوشی بالا می‌توانستند در رقابت با هزاران داوطلب پیروز شوند. همچنین وارد شدن‌ها به دانشگاه فقط برای کسب علم و رسیدن به قلمه‌های دانش رشته‌ای که انتخاب می‌کردند به دانشگاه می‌فتند و دنبال مدرک نبودند. این نمونه‌های می‌تواندند مصداقی باشند برای یادداشت یگانه دوران ما، استاد شفیعی کدکنی.

این‌که شهر کوچک ما به داشتن ادیبان و فرزنان علوم اجتماعی و علوم دیگر افتخار می‌کرد، مدیون فرهیخته مرد فرهنگی، زنده‌یاد ناصر دفتر روایی بود که دومین مدرسه به سبک امروزیان آن را پس از شهر بزرگ تبریز و پس از انقلاب مشروطیت به نام مدرسه ناصری در خلخال تأسیس و راه‌اندازی کرد.

پس از این مقدمه تقریباً طولانی، ضروری دیدم به یکی از ادیبان بزرگ شهرمان به نام زنده‌یاد دکتر لطفعلی بنان که در مدت عمر نسبتاً کوتاه خود همه تلاش و همت خود را صرف تربیت هزاران دانش آموز و دانشجو در آذربایجان شرقی و خدمت به ادبیات فارسی کرد ولی در سطح کشور تقریباً ناشناخته‌ماند، ادای دین کنم.

دکتر لطفعلی بنان به سال ۱۳۰۷ شمسی در شهرستان خلخال (هروآباد) یا به عرصه حیات گذاشت. پدرش میرزا ابوالفضل بنان (بنان الایاله) کارمند سابق اداره دارایی خلخال، مردی ادیب و خوشنویس و جدش میرزا ابوالقاسم، از ادبا و خوشنویسان عصر خود و جد بزرگش میرزا رستم (حکیم ناصری خلخال) از شعرای عهد ناصرالدین شاه قاجار بود که دیوان شعری از او بجای مانده است. او تحصیلات ابتدایی و دوره اول دبیرستان را در شهرستان خلخال به پایان رسانید و در خرداد ماه سال ۱۳۲۶ خدمت فرهنگی خود را در زادگاهش آغاز و با سمت‌های دبیری دبیرستان تبریز دار فانی را وداع گفت. از وی مقالات بسیاری در نشریه‌های مراکز تربیت معلم و تربیت مربی کودک تبریز چاپ شده و کتاب‌هایی نیز انتشار یافته‌اند از جمله «دستور زبان فارسی» با

• بیژن آبی

یادها و خاطره هایی از دکتر لطفعلی بنان

همیشه آموزگار

همکاری چهار نفر از دبیران تبریز و کتاب «تصحیح دیوان حکیم شفاهی اصفهانی».

زنده یاد لطفعلی بنان همان‌طور که در زبان و ادبیات فارسی در مراتب بالایی قرار داشت، در اخلاق و ادب واقعا بی‌نظیر بود. رفتار و منش ایشان در برخورد با دیگران به حدی احترام‌آمیز بود که امکان نداشت کسی بار ایشان را ببیند و وارستگی‌اش را فراموش کند؛ به همین خاطر در محل زندگی و محل کار بسیار عزیز بود. در کتاب «مهر معلم» که از سوی سازمان آموزش و پرورش آذربایجان شرقی در باب زندگی، آثار و دیدگاه‌های معلمان فرهیخته استان نوشته و در سال ۱۳۸۵ منتشر شد، مطلبی با عنوان «بنان جان‌پرور» به دکتر بنان اختصاص یافته که در بخش‌هایی از آن آمده است:

باغ دگر بساط دگر سبزه دگر

باغ بهشت بود که نام دگر نداشت
در جمع شکوهمند ارباب معرفت و فرهیختگان و دانشوران بلندآوازه آذربایجان، مردم دکتر لطفعلی بنان شأن و منزلت ارجمندی دارد. بی‌شک در گستره وسیع آموزش و پرورش و دانشگاه‌های این خطه فرهنگ‌پرور، معلمان با فضل و دانشوران دانش‌پرور کم نیستند.

از فرزنانگان و فرهیختگان که بگذریم در متن گسترده مردم رشید نیز انسان‌های وارسته، پاکدامن، بلندهمت، سخت‌کوش، آراسته به مناعت طبع، خدمتگزار، متعهد و برخوردار از بسیاری فضیلت‌های انسانی کم نیستند

اما بسیار کم و نادرند فرهمند مردمانی که در گوهر وجود، فضل و فضیلت را با هم و از هر دو به حد کمال داشته باشند و به قول حکیم شفاهی‌اصفهانی:

ز چندین نخل در ایمن یکی شد قابل پرتو

نه هرچا هست زمزم خوی و هر که فیض لبناش
زنده یاد دکتر لطفعلی بنان–رحمه الله علیه – یکی از آن نخل‌های قابل پرتو و از انگشت شمار مردمان روزگار است که به واسطه آراستگی به فضایل اخلاقی و کمالات معنوی و کسب دانش وسیع در میان معلمان و دانش‌آموزان و پس از آن در جمع استادان و دانشجویان و به طور کلی در ذهن و دل فرزنانگان و ادب دوستان خوش درخشید . روشن است که آراستن خود به آن همه فضایل علمی و معنوی و تزکیه نفس، سال‌ها تحمل عسرت و مجاهدت و خودسازی می‌طلبد آری: سال‌ها باید که تا یک سنگ اصلی ز آفتاب

دکتر بنان در سیزدهم تیرماه سال ۱۳۴۹ بر اثر عارضه قلبی در شهرستان تبریز دار فانی را وداع گفت. از وی مقالات بسیاری در نشریه‌های مراکز تربیت معلم و تربیت مربی کودک تبریز چاپ شده و کتاب‌هایی نیز انتشار یافته‌اند از جمله «دستور زبان فارسی» با اکون مردی چون بنان این راه دشوار را پیموده و به درجه‌ای از

علمی دانا شود، با شاعری شیرین سخن

عمرها باید که تا یک کودکی از روی طبع

عالمی دانا شود، با شاعری شیرین سخن

اکون مردی چون بنان این راه دشوار را پیموده و به درجه‌ای از

ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات

چهارشنبه ۷ اسفند ۱۳۹۸– سال نودوچهارم – شماره ۲۷۵۱۰

کمال دست یافته است که می‌تواند برای همه ما اسوه سیر و سلوک فکری، تکامل عقلی و صیورورت باشد و دل‌های غافل را از غفلت بیدار کند …

زنده‌یاد بنان در دوران مدیریت آموزشی‌خود، مدیریت دانایی را در دستور کار خود قرار داد. همواره به توسعه تخصص معلمان و سپردن هر درسی به معلم متخصص خود و رصد نیازهای علمی و اخلاقی دانش‌آموزان و برنامه‌ریزی برای تأمین نیاز آنها همت می‌گماشت. در افق دید استاد، مدرسه، شاخص زندگی آینده بود. تحرک و نشاط و پیشرفت علمی مدرسه می‌توانست نمای نشاط و پویایی توسعه ملی و رشد و باوروی استعداد جامعه در سطح ملی باشد. از این نظر، با همت بلندی که ویژه شخصیت آن معلم تشخیص بود در کمال دلسوزی، مدارس تحت مدیریت خود را به کانون تلاش برای پیشرفت علم تبدیل کرده بود. در دوران مدیریت شعبه بازرسی نیز الگویی از مدیریت ارزشی را برای هدایت سازمان آموزش و پرورش به سوی ارزش‌ها ارائه کرد. از دیدگاه زنده‌یاد دکتر بنان، مدیریت آموزش و پرورش می‌بایست حامل ارزش‌ها و حافظ حرمت خویش باشد و این حفظ حرمت فقط در تقید به اصول عام مدیریتی خلاصه نمی‌شود بلکه کارگزاران آموزش و پرورش به‌ویژه کسانی که بر اریکه مدیریت تکیه زده‌اند، باید ارتباطی عاطفی با معلمان و رابط‌های پدране با دانش‌آموزان و پیوندی سرشار از مهر با اولیای دانش‌آموزان داشته باشند.

این فصل از زندگی استاد سرشار از تلاش‌های سنگین علمی و مجاهدت‌های گرانبار فرهنگی برای معرفت‌اندوختن و خوشه چینن از پهن دشت آموزش عالی و بازگشت به خط مقدم جبهه فرهنگی یعنی حضور در دبیرستان و پیوستن به جمع جوانان و اشاعه آموخته‌ها و راه و رسم معلمی در مراکز تربیت معلم است.

حاصل زحمات طاقت‌فرسای این دوران، تربیت شاگردانی شایسته و معلمانی فرهیخته‌است که سرمایه‌های گران‌سنگ ادب ما هستند و آنان که سعادت درک محضرش را یافته‌اند از کلام شیوا، خرمین فضل، رفتار پسندیده و خلق نیکوی آن معلم سخت‌کوش، نکته‌های بسیار آموخته‌اند. راوادر دیگر این دوران، تألیف کتاب دستور زبان فارسی «مشهور به یک صد مثال» است که با همکاری چهار نفر از دبیران زبان و ادب فارسی انجام یافت و مورد استقبال گسترده خاص و عام قرار گرفت.

علت این موفقیت نیز همت بلند و اراده استوار و حسن‌نیت و صفای باطن و دانش و اطلاعات جامع هیأت مؤلفان به‌ویژه مرحوم دکتر بنان بود. دلیل استقبال گسترده معلمان و دانش‌آموزان از این کتاب، یکی اعمال حسن سلیقه در انتخاب یک صد بیت از اشعار بسیار زیبا و دل‌انگیز و جان پرور شاعران بزرگ از اولین شاعران پارسی گوی تا معاصر بود و دیگری تجزیه و ترکیب عالمانه و به دور از لغزش این ابیات و ژرف‌کاوی و نکته‌پردازی‌های ظریف استادان بود.

از دیگر یادگاری‌های ارزنده این دوران، تصحیح «دیوان حکیم شفاهی‌اصفهانی» است.

مرحوم دکتر بنان در تصحیح انتقادی و تحلیل و تنظیم تعلیقات این دیوان متحمل زحمات و مشکلات زیادی شد چنانکه خود در مقدمه آن می‌نویسد: «ده سال پیش که توفیق تحصیل دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه تهران نصیب شد بنا به تصویب هیأت نظارت دکتری و شورای استادان، تصحیح انتقادی و تحلیل این دیوان را با توجه به اوضاع سیاسی و اجتماعی زمان شاعر به عنوان پایان‌نامه دوره دکتری و چجه همت قرار داده، به یاری و تأییدات خداوند و با راهنمایی‌های استادان ارجمند توانستم پس از سال‌ها تلاش و کوشش شبانه‌روزی و تهیه نسخ خطی که مع‌الاسف با مشکلات فراوانی همراه بود این کار را به انجام رسانم.»

دیوان حکیم شفاهی اصفهانی به پیشنهاد اداره کل ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی در سال ۱۳۴۲ به زیور طبع و نشر آراسته شد و در اختیار علاقمندان شعر و ادب قرار گرفت. استاد بر این دیوان صد و پنجاه و یک صفحه مقدمه نوشته است و…

سخن آخر اینکه هر موقع خدمت ایشان می‌رسیدم او را در حال نوشتن می‌دیدم؛ طوری‌که بخشی از اتاق ایشان مختص دست‌نوشته‌هایی بود که روی هم چیده شده بودند تا در فرصت مناسب آنها را چاپ کند. یک بار از ایشان پرسیدم چرا این حجم از تلاش و زحمت شما به زیر چاپ نرفته و تبدیل به اثر نشده است؟ پاسخ داد دلیل اصلی این‌که این نوشته‌ها تبدیل به اثر نشده‌اند، دور بودن از مرکز است؛ چرا که در تهران امکانات چاپ و انتشار آثار فراهم است.

متأسفانه با مرگ نابهنگام، آن همه تلاش در زمان حیات ایشان به بار ننشست اما میاوروم به همت فرزندان گرامیشان و به یاری شاگردان علاقمند ایشان نمره سال‌ها تلاش لطفعلی بنان در قالب آثاری مکتوب به یادگار بماند.

دکتر حبیب الله زنجانی متولد ۱۳۱۸ خلخال است. وی دارای دکترای جمعیت شناسی از دانشگاه پاریس و عضو عضو هیأت علمی دانشگاه تهران از سال ۱۳۵۲ تا ۱۳۶۴ بوده و از جمعیت شناسان شناخته شده و صاحب‌نظر کشور است، که در دهه ۱۳۶۰ بر ضرورت کنترل جمعیت کشور تأکید کرد.

استاد زنجانی مدتی مدیر مطالعات جمعیت و امور اجتماعی مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری وزارت مسکن و شهرسازی بود. وی از دوره تحصیل دبیرستان به مطالعه کتاب های تاریخی و خصوصاً تاریخ اجتماعی ایران گرایش داشته است و در بین داوطلبان استان های غربی کشور که مایل به تحصیل در دانشسرای مقدماتی بوده اند مقام نخست کسب می کند.

بعد از چند سال تدریس به عنوان معلم در خلخال، تبریز و تهران، علاقه به ادامه تحصیل باعث می شود که در کشور و آزمون ورودی دانشگاه تبریز شرکت کند. بنابراین در سال ۱۳۴۵ در رشته ادبیات دانشگاه مذکور پذیرفته و به مدت یک سال به تحصیل می پردازد. در سال ۱۳۴۶ بعد از دیار شدن رشته علوم اجتماعی در دانشگاه تبریز و کسب موفقیت در آزمون ورودی، تحصیل در این رشته را آغاز می کند.مدراج تحصیلی وی عبارت است از:

اخذ مدرک لیسانس علوم اجتماعی از دانشگاه تبریز، ۱۳۴۹.
اخذ مدرک فوق لیسانس علوم اجتماعی از دانشگاه تهران، ۱۳۵۱.
اخذ مدرک دکترای جمعیت شناسی از دانشگاه پاریس، ۱۹۷۴.

دکتر زنجانی در سال ۱۳۶۷ درمیت «کازرونی» وزیر مسکن وقت، درجلسه هیأت دولت حضور پیدایی کند و توضیح می دهد که اگر کنترل موالید در ایران به اجرا درنیايد، جمعیت کشور در سال ۱۴۰۰ شمسی به ۱۳۰ میلیون نفر خواهدرسید و درآن حالت کیفیت و سطح زندگی افراد کاهش خواهدداشت و اگر کنترل موالیدی پویا صورت بگیرد، جمعیت کشور در حد ۱۰۰ میلیون نفر یا کمتر خواهدشد.

او با توجه به زاد و ولد ۱۶ میلیون نفر در سالهای ۶۵-۱۳۵۵ به این نتیجه گیری رسیده بود و بعد از این توصیه ها برنامه کنترل جمعیت در کشور ما به اجرا درآمد.او معتقداست که درحال حاضر در برخی از استان های کشور همچنان باید سیاست کنترل موالید با جدیت دنبال شود ولی در ۱۶ استان کشور باتوجه به تعمیم سواد و

نظر و گذری به زندگی استاد حبیب الله زنجانی جمعیت شناس برجسته ایران

ارتقای سطح سواد زنان و ارتقای آگاهی افراد و خصوصاً زنان دیگر نیازی به تداوم سختگیریان آن سیاست ها نیست.

مشاغل و سمتهای مورد تصدی:

استاد زنجانی بعد از بازگشت به کشور ، مدتی مدیریتبخش مطالعات جمعیت و معاون و سپس سرپرست مؤسسه تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران می شود، مدتی هم به عنوان مدیرگروه آموزش جمعیت شناسی، معاون دانشکده و سرپرست دانشکده علوم اجتماعی تهران فعالیت های علمی و آکادمیک اش را تداوم می بخشد. درسال ۱۳۶۴ بازنشتهست می شود و بعد به عنوان مدیر مطالعات جمعیت و اموراجتماعی مرکز مطالعات و تحقیقات و شهرسازی و معماری وزارت مسکن و شهرسازی مشغول به کار شده است. برخی دیگر از مشاغل و کارهای او عبارت است از:

عضو انجمن بین المللی مطالعات علمی جمعیت از ۱۹۷۶ تاکنون.
عضو انجمن بین المللی جمعیت شناسان فرانسوی زبان.
عضو انجمن جمعیت شناسی ایران.
سرمدیر نامه انجمن جمعیت شناسی ایران.
عضو هیأت تحریریه نشریه اقتصاد ایران.

فعالتهای آموزشی:

دکتر حبیب الله زنجانی عضو هیأت علمی دانشگاه تهران از ۱۳۵۲ تا ۱۳۶۴ نیز بوده است و به تدریس پرداخته است. در طرح مطالعاتی منطقه البرزجنوبی مطالعه جمعیت شناسی ۶

فرزانگان خلخال

استان تهران، سمنان، قم، قزوین، زنجان و مرکزی را بررسی نمود و چشم انداز تحولات جمعیتی این مناطق را تا سال ۱۴۰۰ شمسی با دقتی چشمگیر و تحسین کننده معین ساخت. زنجانی در نظریه جدید تحلیل مهاجرت داخلی، به تحلیل جمعیت شناختی و مهاجرت پرداخته و تأکید بر تعلیق فرد به نسل، زمان وقوع واقعه یعنی مهاجرت، تغییر و تحول سنی و جنسی را به صورت مدل درآورده و ارائه کرد. تخصص و مهارت او در حوزه های مسکن، مهاجرت و تحلیل جمعیت ایران بوده است.

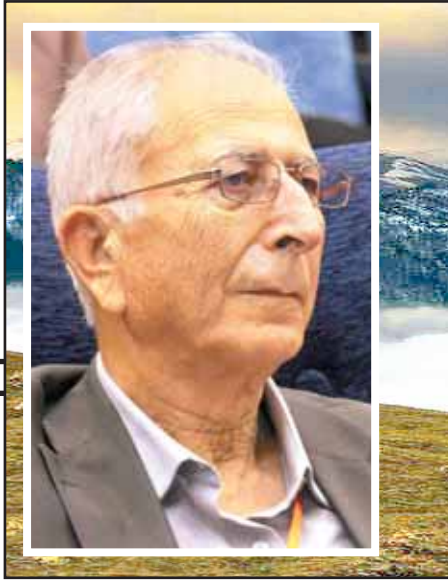
آرا و گرایشهای خاص:

از دید زنجانی، مهاجرت به خارج از کشور الزاماً پدیده ای مخرب و زیانبار نیست. چون این نوع مهاجرت می تواند سطح دانش و آگاهی ایرانیان را ارتقا دهد ولی باید سواکاری فراهم آورد که امکان بازگشت مهاجران به داخل ایران را عملی سازد و آنها از نیروی خود درجهت بهروزی و توسعه کشور استفاده کنند.از دید او، شناخت جمعیت مهمترین ابزار برنامه ریزی است و بدون این ابزار برنامه های توسعه موفقیت لازم را نخواهندداشت.

جمعیت شناسی دارای رویکردهای «محض»، «کاربردی»، «اقتصادی» و «اجتماعی» است که در همه این رویکردها از دیدگاه جمعیت شناسی به موضوعات اقتصادی، مهاجرت، تأهل و مسائلی از این قبیل می پردازند. «مسأله پیران و سالخوردگی جمعیت از روزی آغاز می شود که موالید را کنترل کنیم. با چنین کنترل، سالخوردگی شروع می شود و نسبت افراد سالخورده به کل جمعیت، افزایش پیدایی کند». تز دکتری استاد نیز درمورد سالخوردگی جمعیت و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن در ایران نوشته شده است.

تألیف و پژوهش:

از آثار وی میتوان به تألیف۷ جلد کتاب اشاره داشت: و نیز عضو هیات مدیره و مشارکت در تهیه کتاب «گیلان» و مشارکت در تدوین «لغت نامه جمعیت شناسی» از فعالیت های وی است. «تحلیل جمعیت شناختی»/ «تقریم تاریخی دموگرافیک ایران / جمعیت و توسعه»/ «جمعیت و شهرنشینی در ایران»/ «جمعیت، توسعه و بهداشت باروری»/ «گزیده مطالعات جمعیت مجموعه شهری تهران»/ «لغت نامه جمعیت شناسی.

دکتر زنجانی علاوه بر تدریس، علاقه و تخصص ویژه ای در بهره گیری از آمارهای جمعیتی و سرشماریها و تدوین گزارشهای توصیفی و کاربردی جمعیت داشت. ذهن و قلم ایشان با عدد و رقم عجین بود و همواره در جلسات و کلاس درس با دقت شاخصهای آماری را محاسبه و بحث می کردند. ضمن اینکه ایشان با تکنولوژی جدید آشنا بودند، ولی به عنوان نمونه بارز جمعیت شناس نسل دوم، همواره با مدادی در دست، به محاسبه، تحلیل و نگارش گزارشهای جمعیتی می پرداخت. حضور نسل دوم جمعیت شناسان ایران از جمله دکتر حبیب الله زنجانی در جلسات کارشناسی تدوین سیاستها و برنامه های جمعیتی بویژه در دهه های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ بارز بود و این نسل نقشی ماندگار در انتقال علم مطالعات جمعیت شناسی ایران داشته اند. با گسترش جمعیت شناسی و فارغ التحصیلان این رشته، از یکسو، و نیز تحول وضعیت و برنامه های جمعیتی از دیگر سو، در دو دهه اخیر جمعیت شناسان متعددی در برنامه ریزی خرد و کلان و نیز ارائه تحلیلهای جمعیتی نقش داشته اند. همراهی دکتر زنجانی با نسلهای بعدی در انجام تحقیقات و ارائه گزارشهای جمعیتی مشهود و ستودنی است. در یک جمله، استاد زنجانی به لحاظ شخصیتی فردی منظم، دقیق و صریح بود، و همواره در جلسات مشورتی با ارائه نظرات تخصصی خود ضروری فعال داشت. اطمینان دارم همه محققان، اساتید و دانشجویانی که توفیق همکاری و همراهی با دکتر زنجانی را داشتند خلاء ضروری ایشان را بیش از پیش احساس خواهند کرد. امیدوارم همه ما بتوانیم با لطف حضرت باریتعالی و با بهره گیری از تجربیات معلم قلم دکتر زنجانی، همواره برای اعتلای جمعیت شناسی ایران و خدمت به کشور عزیزمان پیشقدم باشیم و و آثاری ماندگار از خود بر جای گذاریم. از درگاه داد اقدس احدیت آموزش و آراشی برای روح آن عزیز از دست رفته مسئلت دارم.

خبر در گشت دکتر حبیب الله زنجانی، رئیس اسبق انجمن جمعیت شناسی ایران و دانشیار دانشگاه تهران مایه تألم و اندوه خاطر همکاران و جمعیت شناسان گردید. آشنائی نزدیک بنده با استاد فقید دکتر زنجانی برمی گردد به سال ۱۳۶۷، زمانی که توفیق شاگردی ایشان را در دوره کارشناسی ارشد داشتم، و افتخار یافتم از مشاوره ایشان برای پایان نامه ام برخوردار شوم. طی سی سال گذشته همواره از محضر ایشان در جلسات مختلف کارشناسی و گروههایی های انجمن جمعیت شناسی ایران و شورای پژوهشی مؤسسه مطالعات جمعیتی بهره بردم.

استاد دکتر زنجانی از محدود جمعیت شناسان نسل دوم ایران بود که فعالیتهای تحقیقاتی خود را از دهه ۱۳۳۰ در بخش جمعیت مؤسسه مطالعات علوم اجتماعی دانشگاه تهران آغاز کرد. پس از آن، با حمایت استاد فقید دکتر مهدی امانی، تحصیلات تکمیلی خود را در فرانسه به اتمام رساند، و در گروه جمعیت شناسی دانشگاه تهران مشغول به تدریس شد. سپس، در اوایل دهه ۱۳۶۰ نقش مؤثری در تکوین مراحل سرشماری ۱۳۶۵ در مرکز آمار ایران داشت، و در ادامه در مرکز مطالعات و برنامه ریزی مسکن و شهرسازی و دانشگاه آزاد اسلامی به تحقیق و تدریس پرداخت، و تا آخرین روزهای عمر نقشی بی بدیل در آموزش و پژوهش جمعیت شناسی ایران داشت. مطالعات دکتر زنجانی و همکارانشان در دهه های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ وضعیت جمعیت ایران را در آن دوران به تصویر کشیده و در عرصه سیاستگذاری جمعیتی نقشی بسزا و ارزشمند داشتند. هر چند علایق علمی دکتر زنجانی در مباحث جمعیت شناسی گسترده بود، ولی مطالعات «مهاجرت و شهرنشینی» ایشان بسیار شاخص بوده و کتابها و مقالات زیادی در این زمینه از ایشان به جای مانده است که مورد استاد محققین و دانش پژوهان حوزه جمعیت شناسی و سایر رشته های علوم اجتماعی می باشد.

استادی

برجسته

از تبار

نسل دوم

جمعیت

شناسان

ایران

محمدجلال عباسی شوازی

استاد دانشگاه تهران

و رئیس انجمن

جمعیت شناسی ایران

فرزانگان خلخال

«ما در علوم انسانی صفریم؛ صفراً مثل کف‌دست من. ما باید در این زمینه کار کنیم و این خیلی مهم است. آینده دوازمدت این مملکت با پزشکی و مهندسی ساخته نمی‌شود. در آینده دوازمدت یک مملکت با آن نگاهی که ژاپن به جهان نگاه می‌کند، آلمان به جهان نگاه می‌کند، علوم انسانی هیچ کم از علوم تجربی و پزشکی ندارد…»

این جملات، بخشی از یادداشت کوتاه ولی ارزشمند استاد گرانقدر دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی است که به تاریخ ۲۱ آبان ۱۳۹۸ نگاشته و ۱۲ بهمن ماه ۹۸ در روزنامه اطلاعات چاپ شده است.

استاد در این یادداشت خود به گسترش بی‌رویه و بدون پشتوانه آموزش عالی به ویژه علوم انسانی می‌پردازد و تأکید می‌کند: «مادر علوم انسانی بسیار وضع بدی داریم. خیلی فقیریم.»

وقتی یادداشت استاد را می‌خواندم به ۴۹– ۴۸ سال پیش برگشتم؛ زمانی که تحصیل ابتدایی را به پایان رسانده بودم و وارد دبیرستان می‌شدم. محیط دبیرستان تفاوت آشکاری با محیط دبستان داشت و برخلاف دوران کودکی که به روز زندگی می‌کردیم، از آن دوران به بعد نگاهمان به آینده بود و الگوهای خود را پیش چشم ردیف می‌کردیم. ما تفاوت آشکاری با نوجوانان امروز داشتیم؛ نسل تلویزیون و رسانه و اینترنت نبودیم، سلبیتی و چهره‌های مشهور مختلف پیش چشم نداشتیم و الگوهایمان همان دبیران و استادان و افراد صاحب نام شهرمان بودند.

آرزومان بود جای پای بزرگان علم و ادب شهرمان، قدم بگذاریم و آرمان‌های خود را با نام‌های بزرگی چون دکتر برات زنجانی، دکتر لطفعلی بنان، دکتر حسن احمدی گیوی و … همسنگ می‌کردیم و بزرگان دیگری در رشته‌های علوم انسانی پیش چشم داشتیم از جمله زنده‌یاد حبیب زنجانی که چندی بعد از آن، یکی از استادان بی‌بدیل جمعیت‌شناسی کشور شد و ضمن تربیت هزاران تحصیلکرده در رشته‌های علوم اجتماعی، آثار ارزشمند بسیاری نیز از خود به یادگار گذاشت؛ یا مرحوم اذن‌الله منتظری، حقوقدان بسیار توانایی که اولین وکیل پایه یک دادگستری شهرمان بود.

شهر ما خلخال در آن سال‌ها شهر کوچکی بود اما بیش از ۳۶۰ پارچه آبادی را زیر پوشش خود داشت. این شهر با این‌که از نظر جمعیت فقط چند هزار نفر را در خود جای می‌داد و یک شهر آذری زبان بود ولی از نظر دارا بودن ادیبان بزرگ فارسی بی‌نظیر بود؛ حتی دبیران صاحب نام شهرمان از جمله آقایان کامل‌زاده و چنگیز منتجی و دیگران، از استادان آن زمان دانشگاه‌ها کم نداشتند، چه رسد به فارغ‌التحصیلان رنگ و وارنگ امروزی. این بزرگان و بسیاری دیگر که نامی از آنان ذکر نشد، فارغ‌التحصیل دو دانشگاه بزرگ تهران و تبریز بودند. هفت دهه پیش از این، فقط دو دانشگاه به معنای واقعی دانشگاه در کشور وجود داشت که اولی دانشگاه تهران بود که در سال ۱۲۱۳ و دومی دانشگاه تبریز بود که در سال ۱۳۲۸ تأسیس شده بودند. ورود به این دو مرکز آموزش عالی برای هر کس مقدور نبود و فقط افراد بسیار با استعداد با بهره هوشی بالا می‌توانستند در رقابت با هزاران داوطلب پیروز شوند. همچنین وارد شدن‌ها به دانشگاه فقط برای کسب علم و رسیدن به قلمه‌های دانش رشته‌ای که انتخاب می‌کردند به دانشگاه می‌فتند و دنبال مدرک نبودند. این نمونه‌های می‌تواندند مصداقی باشند برای یادداشت یگانه دوران ما، استاد شفیعی کدکنی.

این‌که شهر کوچک ما به داشتن ادیبان و فرزنانگ علوم اجتماعی و علوم دیگر افتخار می‌کرد، مدیون فرهیخته مرد فرهنگی، زنده‌یاد ناصر دفتر روایی بود که دومین مدرسه به سبک امروزیان آن را پس از شهر بزرگ تبریز و پس از انقلاب مشروطیت به نام مدرسه ناصری در خلخال تأسیس و راه‌اندازی کرد.

پس از این مقدمه تقریباً طولانی، ضروری دیدم به یکی از ادیبان بزرگ شهرمان به نام زنده‌یاد دکتر لطفعلی بنان که در مدت عمر نسبتاً کوتاه خود همه تلاش و همت خود را صرف تربیت هزاران دانش آموز و دانشجو در آذربایجان شرقی و خدمت به ادبیات فارسی کرد ولی در سطح کشور تقریباً ناشناخته‌ماند، ادای دین کنم.

دکتر لطفعلی بنان به سال ۱۳۰۷ شمسی در شهرستان خلخال (هروآباد) یا به عرصه حیات گذاشت. پدرش میرزا ابوالفضل بنان (بنان الایاله) کارمند سابق اداره دارایی خلخال، مردی ادیب و خوشنویس و جدش میرزا ابوالقاسم، از ادبا و خوشنویسان عصر خود و جد بزرگش میرزا رستم (حکیم ناصری خلخال) از شعرای عهد ناصرالدین شاه قاجار بود که دیوان شعری از او بجای مانده است. او تحصیلات ابتدایی و دوره اول دبیرستان را در شهرستان خلخال به پایان رسانید و در خرداد

ماه سال ۱۳۲۶ خدمت فرهنگی خود را در زادگاهش آغاز و با سمت‌های دبیری دبیرستان تبریز دار فانی را وداع گفت. از وی مقالات بسیاری در نشریه‌های مراکز تربیت معلم و تربیت مربی کودک تبریز چاپ شده و کتاب‌هایی نیز انتشار یافته‌اند از جمله «دستور زبان فارسی» با

• بیژن آبی

یادها و خاطره هایی از دکتر لطفعلی بنان

همیشه آموزگار

همکاری چهار نفر از دبیران تبریز و کتاب «تصحیح دیوان حکیم شفاهی اصفهانی».

زنه یاد لطفعلی بنان همان‌طور که در زبان و ادبیات فارسی در مراتب بالایی قرار داشت، در اخلاق و ادب واقعا بی‌نظیر بود. رفتار و منش ایشان در برخورد با دیگران به حدی احترام‌آمیز بود که امکان نداشت کسی بار ایشان را ببیند و وارستگی‌اش را فراموش کند؛ به همین خاطر در محل زندگی و محل کار بسیار عزیز بود.

در کتاب «مهر معلم» که از سوی سازمان آموزش و پرورش آذربایجان شرقی در باب زندگی، آثار و دیدگاه‌های معلمان فرهیخته استان نوشته و در سال ۱۳۸۵ منتشر شد، مطلبی با عنوان «بنان جان‌پرور» به دکتر بنان اختصاص یافته که در بخش‌هایی از آن آمده است:

باغ دگر بساط دگر سبزه دگر

باغ بهشت بود که نام دگر نداشت
در جمع شکوهمند ارباب معرفت و فرهیختگان و دانشوران بلندآوازه آذربایجان، مردم دکتر لطفعلی بنان شأن و منزلت ارجمندی دارد. بی‌شک در گستره وسیع آموزش و پرورش و دانشگاه‌های این خطه فرهنگ‌پرور، معلمان با فضل و دانشوران دانش‌پرور کم نیستند.

از فرزنانگان و فرهیختگان که بگذریم در متن گسترده مردم رشید نیز انسان‌های وارسته، پاکدامن، بلندهمت، سخت‌کوش، آراسته به مناعت طبع، خدمتگزار، متعهد و برخوردار از بسیاری فضیلت‌های انسانی کم نیستند

اما بسیار کم و نادرند فرهمند مردمانی که در گوهر وجود، فضل و فضیلت را با هم و از هر دو به حد کمال داشته باشند و به قول حکیم شفاهی‌اصفهانی:

ز چندین نخل در ایمن یکی شد قابل پرتو

نه هرجا هست زمزم خوی و هر که فیض لبناش

زنه یاد دکتر لطفعلی بنان–رحمه الله علیه – یکی از آن نخل‌های قابل پرتو و از انگشت شمار مردمان روزگار است که به واسطه آراستگی به فضایل اخلاقی و کمالات معنوی و کسب دانش وسیع در میان معلمان و دانش‌آموزان و پس از آن در جمع استادان و دانشجویان و به طور کلی در ذهن و دل فرزنانگان و ادب دوستان خوش درخشید . روشن است که آراستن خود به آن همه فضایل علمی و معنوی و تزکیه نفس، سال‌ها تحمل عسرت و مجاهدت و خودسازی می‌طلبد آری: سال‌ها باید که تا یک سنگ اصلی ز آفتاب

لعل گردد در بدشخان، یا عقیق اندر یمین

عمرها باید که تا یک کدوکی از روی طبع

عالمی دانا شود، یا شاعری شیرین سخن

اکون مردی چون بنان این راه دشوار را پیموده و به درجه‌ای از

ضمیمه فرهنگی روزنامه اطلاعات

چهارشنبه ۷ اسفند ۱۳۹۸– سال نودوچهارم – شماره ۳۷۵۱۰

کمال دست یافته است که می‌تواند برای همه ما اسوه سیر و سلوک فکری، تکامل عقلی و صیورورت باشد و دل‌های غافل را از غفلت بیدار کند …

زنه‌یاد بنان در دوران مدیریت آموزشی‌خود، مدیریت دانایی را در دستور کار خود قرار داد. همواره به توسعه تخصص معلمان و سپردن هر درسی به معلم متخصص خود و رصد نیازهای علمی و اخلاقی دانش‌آموزان و برنامه‌ریزی برای تأمین نیاز آنها همت می‌گماشت. در افق دید استاد، مدرسه، شاخص زندگی آینده بود. تحرک و نشاط و پیشرفت علمی مدرسه می‌توانست نمای نشاط و پویایی توسعه ملی و رشد و باروری استعداد جامعه در سطح ملی باشد. از این نظر، با همت بلندی که ویژه شخصیت آن معلم شخیص بود در کمال دلسوزی، مدارس تحت مدیریت خود را به کانون تلاش برای پیشرفت علم تبدیل کرده بود. در دوران مدیریت شعبه بازرسی نیز الگویی از مدیریت ارزشی را برای هدایت سازمان آموزش و پرورش به سوی ارزش‌ها ارائه کرد. از دیدگاه زنده‌یاد دکتر بنان، مدیریت آموزش و پرورش می‌بایست حامل ارزش‌ها و حافظ حرمت خویش باشد و این حفظ حرمت فقط در تقید به اصول عام مدیریتی خلاصه نمی‌شود بلکه کارگزاران آموزش و پرورش به‌ویژه کسانی که بر اریکه مدیریت تکیه زده‌اند، باید ارتباطی عاطفی با معلمان و رابط‌های پدране با دانش‌آموزان و پیوندی سرشار از مهر با اولیای دانش‌آموزان داشته باشند.

این فصل از زندگی استاد سرشار از تلاش‌های سنگین علمی و مجاهدت‌های گرانبار فرهنگی برای معرفت‌اندوختن و خوشه چینن از پهن دشت آموزش عالی و بازگشت به خط مقدم جبهه فرهنگی یعنی حضور در دبیرستان و پیوستن به جمع جوانان و اشاعه آموخته‌ها و راه و رسم معلمی در مراکز تربیت معلم است.

حاصل زحمات طاقت‌فرسای این دوران، تربیت شاگردانی شایسته و معلمانی فرهیخته‌است که سرمایه‌های گران‌سنگ ادب ما هستند و آنان که سعادت درک محضرش را یافته‌اند از کلام شپوا، خرمن فضل، رفتار پسندیده و خلق نیکوی آن معلم سخت‌کوش، نکته‌های بسیار آموخته‌اند. راوادر دیگر این دوران، تألیف کتاب دستور زبان فارسی «مشهور به یک صد مثال» است که با همکاری چهار نفر از دبیران زبان و ادب فارسی انجام یافت و مورد استقبال گسترده خاص و عام قرار گرفت.

علت این موفقیت نیز همت بلند و اراده استوار و حسن‌نیت و صفای باطن و دانش و اطلاعات جامع هیأت مؤلفان به‌ویژه مرحوم دکتر بنان بود. دلیل استقبال گسترده معلمان و دانش‌آموزان از این کتاب، یکی اعمال حسن سلیقه در انتخاب یک صد بیت از اشعار بسیار زیبا و دل‌انگیز و جان پرور شاعران بزرگ از اولین شاعران پارسی گوی تا معاصر بود و دیگری تجزیه و ترکیب عالمانه و به دور از لغزش این ابیات و ژرف‌کاوی و نکته‌پردازی‌های ظریف استادان بود.

از دیگر یادگاری‌های ارزنده این دوران، تصحیح «دیوان حکیم شقایب اصفهانی» است.

مرحوم دکتر بنان در تصحیح انتقادی و تحلیل و تنظیم تعلیقات این دیوان متحمل زحمات و مشکلات زیادی شد چنانکه خود در مقدمه آن می‌نویسد: «دع سال پیش که توفیق تحصیل دوره دکتری زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه تهران نصیب شد بنا به تصویب هیأت نظارت دکتری و شورای استادان، تصحیح انتقادی و تحلیل این دیوان را با توجه به اوضاع سیاسی و اجتماعی زمان شاعر به عنوان پایان‌نامه دوره دکتری و چجه همت قرار داده، به یاری و تأییدات خداوند و با راهنمایی‌های استادان ارجمند توانستم پس از سال‌ها تلاش و کوشش شبانه‌روزی و تهیه نسخ خطی که مع‌الاسف با مشکلات فراوانی همراه بود این کار را به انجام رسانم.»

دیوان حکیم شقایب اصفهانی به پیشنهاد اداره کل ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی در سال ۱۳۶۲ به زیور طبع و نشر آراسته شد و در اختیار علاقمندان شعر و ادب قرار گرفت. استاد بر این دیوان صد و پنجاه و یک صفحه مقدمه نوشته است و…

سخن آخر اینکه هر موقع خدمت ایشان می‌رسیدم او را در حال نوشتن می‌دیدم؛ طوری که بخشی از اتاق ایشان مختص دست‌نوشته‌هایی بود که روی هم چیده شده بودند تا در فرصت مناسب آنها را چاپ کند. یک بار از ایشان پرسیدم چرا این حجم از تلاش و زحمت شما به زیر چاپ نرفته و تبدیل به اثر نشده است؟ پاسخ داد دلیل اصلی این که این نوشته‌ها تبدیل به اثر نشده‌اند، دور بودن از مرکز است؛ چرا که در تهران امکانات چاپ و انتشار آثار فراهم است.

متأسفانه با مرگ ناپنه‌ایم، آن همه تلاش در زمان حیات ایشان به بار ننشست اما میاوروم به همت فرزندان گرامیشان و به یاری شاگردان علاقمند ایشان نمره سال‌ها تلاش لطفعلی بنان در قالب آثاری مکتوب به یادگار بماند.

دکتر حبیب الله زنجانی متولد ۱۳۱۸ خلخال است. وی دارای دکترای جمعیت شناسی از دانشگاه پاریس و عضو عضو هیات علمی دانشگاه تهران از سال ۱۳۵۲ تا ۱۳۶۴ بوده و از جمعیت شناسان شناخته شده و صاحب‌نظر کشور است، که در دهه ۱۳۶۰ بر ضرورت کنترل جمعیت کشور تأکید کرد.
استاد زنجانی مدتی مدیر مطالعات جمعیت و امور اجتماعی مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری وزارت مسکن و شهرسازی بود. وی از دوره تحصیل دبیرستان به مطالعه کتاب های تاریخی و خصوصا تاریخ اجتماعی ایران گرایش داشته است و در بین داوطلبان استان های غربی کشور که مایل به تحصیل در دانشسرای مقدماتی بوده اند مقام نخست کسب می کند.

بعد از چند سال تدریس به عنوان معلم در خلخال، تبریز و تهران، علاقه به ادامه تحصیل باعث می شود که در کشور و آزمون ورودی دانشگاه تبریز شرکت کند. بنابراین در سال ۱۳۴۵ در رشته ادبیات دانشگاه مذکور پذیرفته و به مدت یک سال به تحصیل می پردازد. در سال ۱۳۴۶ بعد از دیار شدن رشته علوم اجتماعی در دانشگاه تبریز و کسب موفقیت در آزمون ورودی، تحصیل در این رشته را آغاز می کند.مدراج تحصیلی وی عبارت است از:

اخذ مدرک لیسانس علوم اجتماعی از دانشگاه تبریز، ۱۳۴۹.
اخذ مدرک فوق لیسانس علوم اجتماعی از دانشگاه تهران، ۱۳۵۱.
اخذ مدرک دکترای جمعیت شناسی از دانشگاه پاریس، ۱۹۷۴.

دکتر زنجانی در سال ۱۳۶۷ درمیت «کازرونی» وزیر مسکن وقت، درجلسه هیات دولت حضور پیدایی کند و توضیح می دهد که اگر کنترل موالید در ایران به اجرا درنیايد، جمعیت کشور در سال ۱۴۰۰ شمسی به ۱۳۰ میلیون نفر خواهدرسید و دران حالت کیفیت و سطح زندگی افراد کاهش خواهدداشت و اگر کنترل موالییدی پویا صورت بگیرد، جمعیت کشور در حد ۱۰۰ میلیون نفر یا کمتر خواهدشد.

او با توجه به زاد و ولد ۱۶ میلیون نفر در سالهای ۶۵-۱۳۵۵ به این نتیجه گیری رسیده بود و بعد از این توصیه ها برنامه کنترل جمعیت در کشور ما به اجرا درآمد.او معتقداست که درحال حاضر در برخی از استان های کشور همچنان باید سیاست کنترل موالید با جدیت دنبال شود ولی در ۱۶ استان کشور باتوجه به تعمیم سواد و

نظر و گذری به زندگی استاد حبیب الله زنجانی جمعیت شناس برجسته ایران

ارتقای سطح سواد زنان و ارتقای آگاهی افراد و خصوصاً زنان دیگر نیازی به تداوم سختگیرانه آن سیاست ها نیست.

مشاغل و سمتهای مورد تصدی:

استاد زنجانی بعد از بازگشت به کشور ، مدتی مدیریتبخش مطالعات جمعیت و معاون و سپس سرپرست مؤسسه تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران می شود، مدتی هم به عنوان مدیرگروه آموزش جمعیت شناسی، معاون دانشکده و سرپرست دانشکده علوم اجتماعی تهران فعالیت های علمی و آکادمیک اش را تداوم می بخشد. درسال ۱۳۶۴ بازنشتهست می شود و بعد به عنوان مدیر مطالعات جمعیت و اموراجتماعی مرکز مطالعات و تحقیقات و شهرسازی و معماری وزارت مسکن و شهرسازی مشغول به کار شده است. برخی دیگر از مشاغل و کارهای او عبارت است از:

عضو انجمن بین المللی مطالعات علمی جمعیت از ۱۹۷۶ تاکنون.
عضو انجمن بین المللی جمعیت شناسان فرانسوی زبان.
عضو انجمن جمعیت شناسی ایران.
سرمدیر نامه انجمن جمعیت شناسی ایران.
عضو هیأت تحریریه نشریه اقتصاد ایران.

فعالتهای آموزشی:

دکتر حبیب الله زنجانی عضو هیات علمی دانشگاه تهران از ۱۳۵۲ تا ۱۳۶۴ نیز بوده است و به تدریس پرداخته است. در طرح مطالعاتی منطقه البرزجنوبی مطالعه جمعیت شناسی ۶

فرزانگان خلخال

استان تهران، سمنان، قم، قزوین، زنجان و مرکزی را بررسی نمود و چشم انداز تحولات جمعیتی این مناطق را تا سال ۱۴۰۰ شمسی با دقتی چشمگیر و تحسین کننده معین ساخت. زنجانی در نظریه جدید تحلیل مهاجرت داخلی، به تحلیل جمعیت شناختی و مهاجرت پرداخته و تأکید بر تعلیق فرد به نسل، زمان وقوع واقعه یعنی مهاجرت، تغییر و تحول سنی و جنسی را به صورت مدل درآورده و ارائه کرد. تخصص و مهارت او در حوزه های مسکن، مهاجرت و تحلیل جمعیت ایران بوده است.

آرا و گرایشهای خاص:

از دید زنجانی، مهاجرت به خارج از کشور الزاماً پدیده ای مخرب و زیانبار نیست. چون این نوع مهاجرت می تواند سطح دانش و آگاهی ایرانیان را ارتقا دهد ولی باید سواکاری فراهم آورد که امکان بازگشت مهاجران به داخل ایران را عملی سازد و آنها از نیروی خود درجهت بهروزی و توسعه کشور استفاده کنند.از دید او، شناخت جمعیت مهمترین ابزار برنامه ریزی است و بدون این ابزار برنامه های توسعه موفقیت لازم را نخواهندداشت.

جمعیت شناسی دارای رویکردهای «محض»، «کاربردی»، «اقتصادی» و «اجتماعی» است که در همه این رویکردها از دیدگاه جمعیت شناسی به موضوعات اقتصادی، مهاجرت، تأهل و مسائلی از این قبیل می پردازند. «مسأله پیران و سالخوردگی جمعیت از روزی آغاز می شود که موالید را کنترل کنیم. با چنین کنترل، سالخوردگی شروع می شود و نسبت افراد سالخورده به کل جمعیت افزایش پیدایی کند». تز دکتری استاد نیز درمورد سالخوردگی جمعیت و پیامدهای اقتصادی و اجتماعی آن در ایران نوشته شده است.

تألیف و پژوهش:

از آثار وی میتوان به تألیف۷ جلد کتاب اشاره داشت: و نیز عضو هیات مدیره و مشارکت در تهیه کتاب «گیلان» و مشارکت در تدوین «لغت نامه جمعیت شناسی» از فعالیت های وی است. «تحلیل جمعیت شناختی»/ «تقریم تاریخی دموگرافیک ایران / جمعیت و توسعه»/ «جمعیت و شهرنشینی در ایران»/ «جمعیت، توسعه و بهداشت باروری»/ «گزیده مطالعات جمعیت مجموعه شهری تهران»/ «لغت نامه جمعیت شناسی.

دکتر زنجانی علاوه بر تدریس، علاقه و تخصص ویژه ای در بهره گیری از آمارهای جمعیتی و سرشماریها و تدوین گزارشهای توصیفی و کاربردی جمعیت داشت. ذهن و قلم ایشان با عدد و رقم عجین بود و همواره در جلسات و کلاس درس با دقت شاخصهای آماری را محاسبه و بحث می کردند. ضمن اینکه ایشان با تکنولوژی جدید آشنا بودند، ولی به عنوان نمونه بارز جمعیت شناس نسل دوم، همواره با مدادی در دست، به محاسبه، تحلیل و نگارش گزارشهای جمعیتی می پرداخت. حضور نسل دوم جمعیت شناسان ایران از جمله دکتر حبیب الله زنجانی در جلسات کارشناسی تدوین سیاستها و برنامه های جمعیتی بویژه در دهه های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ بارز بود و این نسل نقشی ماندگار در انتقال علم مطالعات جمعیت شناسی ایران داشته اند. با گسترش جمعیت شناسی و فارغ التحصیلان این رشته، از یکسو، و نیز تحول وضعیت و برنامه های جمعیتی از دیگر سو، در دو دهه اخیر جمعیت شناسان متعددی در برنامه ریزی خرد و کلان و نیز ارائه تحلیلهای جمعیتی نقش داشته اند. همراهی دکتر زنجانی با نسلهای بعدی در انجام تحقیقات و ارائه گزارشهای جمعیتی مشهود و ستودنی است. در یک جمله، استاد زنجانی به لحاظ شخصیتی فردی منظم، دقیق و صریح بود، و همواره در جلسات مشورتی با ارائه نظرات تخصصی خود حضوری فعال داشت. اطمینان دارم همه محققان، سیاستمداران و دانشجویانی که توفیق همکاری و همراهی با دکتر زنجانی را داشتند خلاء حضور ایشان را بیش از پیش احساس خواهند کرد. امیدوارم همه ما بتوانیم با لطف حضرت باریتعالی و با بهره گیری از تجربیات معلم قلم دیدگ دکتر زنجانی، همواره برای اعتلای جمعیت شناسی ایران و خدمت به کشور عزیزمان پیشقدم باشیم و و آثاری ماندگار از خود بر جای گذاریم. از درگاه داد اقدس احدیت آموزش و آراشی برای روح آن عزیز از دست رفته مسئلت دارم.

خبر در گشت دکتر حبیب الله زنجانی، رئیس اسبق انجمن جمعیت شناسی ایران و دانشیار دانشگاه تهران مایه تألم و اندوه خاطر همکاران و جمعیت شناسان گردید. آشنائی نزدیک بنده با استاد فقید دکتر زنجانی برمی گردد به سال ۱۳۶۷، زمانی که توفیق شاگردی ایشان را در دوره کارشناسی ارشد داشتم، و افتخار یافتم از مشاوره ایشان برای پایان نامه ام برخوردار شوم. طی سی سال گذشته همواره از محضر ایشان در جلسات مختلف کارشناسی و گروههایی های انجمن جمعیت شناسی ایران و شورای پژوهشی مؤسسه مطالعات جمعیتی بهره بردم.

استاد دکتر زنجانی از محدود جمعیت شناسان نسل دوم ایران بود که فعالیتهای تحقیقاتی خود را از دهه ۱۳۳۰ در بخش جمعیت مؤسسه مطالعات علوم اجتماعی دانشگاه تهران آغاز کرد. پس از آن، با حمایت استاد فقید دکتر مهدی امانی، تحصیلات تکمیلی خود را در فرانسه به اتمام رساند، و در گروه جمعیت شناسی دانشگاه تهران مشغول به تدریس شد. سپس، در اوایل دهه ۱۳۶۰ نقش مؤثری در تکوین مراحل سرشماری ۱۳۶۵ در مرکز آمار ایران داشت، و در ادامه در مرکز مطالعات و برنامه ریزی مسکن و شهرسازی و دانشگاه آزاد اسلامی به تحقیق و تدریس پرداخت، و تا آخرین روزهای عمر نقشی بی بدیل در آموزش و پژوهش جمعیت شناسی ایران داشت. مطالعات دکتر زنجانی و همکارانشان در دهه های ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰ وضعیت جمعیت ایران را در آن دوران به تصویر کشیده و در عرصه سیاستگذاری جمعیتی نقشی بسزا و ارزشمند داشتند. هر چند علایق علمی دکتر زنجانی در مباحث جمعیت شناسی گسترده بود، ولی مطالعات «مهاجرت و شهرنشینی» ایشان بسیار شاخص بوده و کتابها و مقالات زیادی در این زمینه از ایشان به جای مانده است که مورد استاد محققین و دانش پژوهان حوزه جمعیت شناسی و سایر رشته های علوم اجتماعی می باشد.

استادی

برجسته

از تبار

نسل دوم

جمعیت

شناسان

ایران

محمدجلال عباسی شوازی

استاد دانشگاه تهران

و رئیس انجمن جمعیت شناسی ایران

این کودک هم باید به پای تهی‌دستی و بی‌پولی پدر و مادر و خویشان خود بسوزد و بسازد؟
۳ سال پس از تولد کنوت بود که خانواده کوچید و فاصله‌اش را با قطب شمال کم‌تر کرد. از روی جبر یا اراده؟ معلوم نیست. آن‌جا بود که شب بهایی نداشت؛ همه‌اش روز بود. حتّا خورشید در نیمه‌های شب پرتوافشانی می‌کرد. کنوت در این نقطه از کشورش کیف می‌کرد. کیف او زمانی کوک می‌شد که گاوها را به جنگل می‌برد. با درخت‌ها و گل‌ها و بوته‌ها و پرندگان درد دل می‌کرد. گاوها هم شنوندگان بدی نبودند!

کنوت هنوز درست و حسابی از آب و گل درنیامده بود که در وجود خود چیز غریبی را حس کرد: یادگرفتن. اما نه پدر توانایی و دانش آن را داشت و نه

یک چندمندی سرگرم کردند و شکمش را سیر. کنار این کارها دستش به هر نوشته‌ای چایی که می‌رسید، تا نمی‌خواندنش ول نمی‌کرد. کنوت تا آن زمان توانسته بود فقط تا پایان دوره ابتدایی مدرسه برود و درس بخواند. ولی عشق به دانستن و بیش‌تر دانستن، دست از سرش برنمی‌داشت؛ از این‌روی تا می‌توانست می‌خواند و توانایی نوشتن‌اش را نیرو می‌بخشید؛ جوری که در ۱۸ سالگی لقمه‌ای برداشت گشادتر از دهانش: چاپ کتاب!

این لقمه نتوانست شکم نویسنده‌اش را سیر کند؛ پس کنوت برای گذران زندگی و فرار از مُردن، ناچار شد دیگر بار زیر بار کارهای الهه‌بختنی برود. امان از این شکم آدمی‌زاد!

چندی بعد کاسه صبر کنوت جوان لبریز شد و نه

درباره کنوت هامسون و رمان معروف گرسنه

گرسنه

• گودرز گودرزی (مجدد)

نمونده بود، حتّا به شونه نداشتیم موهامو شونه کنیم؛ به کتاب نداشتیم وقتی نومییدی به سراغم می‌اومد مونسم باشه. سرتاسر تابستونو یا تو قبرستون‌ها یا پارک‌های نزدیک کاخ می‌گرفتم می‌نشستم به این خیال که مقاله‌ای برا روزنامه‌ها بنویسم. تقریباً درباره هر موضوعی صفحه‌ها سیاه می‌کردم، توشون عقاید عجیب و غریب، افکار نوظهور و چیزهایی که هیچ‌وقت اتفاق نمی‌افتن می‌گنجوندم که از ذهن بی‌قرارم تراوش می‌کرد...»^(۱)

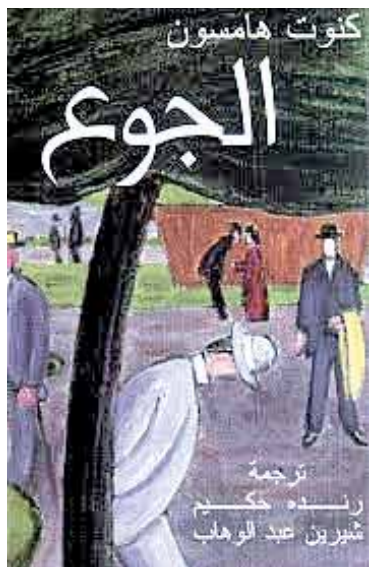
وقتی «گرسنه» در رخت کتاب خودنمایی کرد، نروژی‌ها چه ارج و احترامی که هم به نویسنده‌اش و هم به کتاب نگذاشتند. چرا نگذارند؟ مگر در این جهان و بر روی این کره خاکی، چند تن هستند که خامه خالق و آفریننده گرسنه را دارند؟ و میان این همه کتاب، چندتای آن‌ها برابری می‌کنند با گرسنه؟ پس نباید نروژی‌ها به‌خود بی‌بالند به داشتن چنین قلم‌به‌دستی؟ ببینید! ببینید! هنوز چند ماهی از چاپ و انتشار گرسنه نگذشته بود که سر از قاره‌ها و کشورهای دیگر درآمد و مردمان دیگر سرزمین‌ها به گرمی و با آغوش باز از این کتاب استقبال کردند.

این پذیره و استقبال عمومی و مردمی - که یک پیروزی بزرگ برای نویسنده بود- سبب گشت تا کنوت هامسون شیر شود و دوباره صابون رمان‌نویسی را به تن خود بمالد؛ که «بان» و «ویکتوریا» و «میوه‌های زمینی» از جمله آن‌هاست. این سومی کار خودش را کرد؛ و «تخم طلا» را در سال ۱۹۲۰ در دامن نویسنده گرسنه گذاشت؛ جایزه نوبل ادبیات. نروژ و هامسون داشتند با دُم‌شان گردو می‌شکستند که ناگهان آتش جنگ جهانی دوم شعله‌ور گردید و نروژ از نخستین طعمه‌ها بود؛ ورود زورگوانه ارتش آلمان هیتلری به کشور در همان ماه‌های آغازین جنگ و گریختن شاه به انگلستان و سرنگونی دولت نروژ و کشته‌شدن ۱۰ هزار نروژی در زمان اشغال. آری! همه چیز دگرگون گشت. این وسط هامسون چه کار کرد؟ دست به کاری زد که هیچ‌کس گمان نمی‌کرد؛ حتّا به عقل چن‌ها هم نمی‌رسید که او چنین کند: پیش‌کش کردن جایزه نوبل خود به «یوزف گوبلز» - وزیر نورچشمی هیتلر - و جانب‌داری و هواخواهی از اشغال‌گران نازی و سرکرده‌شان، آقای آدولف هیتلر! کسی که جهان را هلو می‌دید برای گلولی خوش‌اشتهایش!

هم‌وطنان هامسون که هیچ، کسانی که در سراسر جهان با او و کتاب‌هایش آشنا بودند، از وی ناامید و بیزار شدند و رو برگرداندند و کتاب‌هایش را گذاشتند تا خاک بخورند و مانند نویسنده‌اش در لایه‌ای از غبار به فراموشی سپرده شوند. شماری هم خانه‌های خود را از وجود کتاب‌های او پاک کردند. آه! هامسون پیر شده و لابد عقلش را از دست داده! هی آقای هامسون! هیچ

تنها روستا و جنگل را که اصلاً کشورش را وانهاد و سر از خاک کابوها و گاوچران‌های چشم‌آبی درآورد؛ ایالات متحده آمریکا. جوانی است و هزاران آرزو در کله! و آرزو هم که بر جوانان عیب و تنگ نیست! به‌ویژه اگر آن جوان ۲۲ ساله باشد!

کنوت در این کشور بود که با خودش عهد و پیمان بست و آستین بالا زد که تنها تن به یک پیشه بدهد: نویسندگی. «گرسنه» از زیر قلمش سبز شد. در آغاز به‌صورت پاورقی در مجله‌ای و آن‌گاه در قالب کتاب. و گرسنه مهر پایانی زد به شکم گرسنه او که تازه وارد چهارمین دهه از زندگی‌اش شده بود!

رمان گرسنه «من‌راوی» ست؛ یعنی به‌شکل اول شخص مفرد نگاشته شده است. گرسنه، داستان مقاله‌نویس آزادی است که در کوچه‌پس‌کوچه‌ها و خیابان‌های شهر می‌لود برای یافتن لقمه‌غذایی و جایی برای خواب. داستان مرد جوانی است که تلاش می‌کند با «وشتن» به زندگی خود ادامه بدهد. مردی که همیشه گرسنه است و پیوسته آواره و دره‌در که مدام و راجی می‌کند؛ البته باخودش. درواقع تک‌گویی‌های شخصیت اول داستان، بخش بیش‌تر این رمان را به خود اختصاص می‌دهد. گرسنه داستانی است روان‌کاوانه و نیمه خودزندگی‌نامه نویسنده. بخشی از یکی از بندهای فصل نخست رگسره را لقمه می‌گیرم:

- «در سرهام روز به روز بیش‌تر می‌شد. حالا دیگه کار به اون‌جا رسیده بود که هیچ چیزی برام

مادر که بخواهند او را آموزش دهند. بنابراین کنوت به خود متکی شد و در همان روستا و محیط دورافتاده به فراگیری چیزهایی مانند ادبیات پرداخت. پدر رنج می‌کشید که چرا پسرش این‌چنین سربه‌ها گشته و آن‌چنان که باید، زیر پر و بالش را نمی‌گیرد.

روز به روز وضع مالی خانواده بد و بدتر می‌شد. پدر مجبور شد کنوت خردسال را نزد یکی از خویشان به امانت بگذارد؛ تیری یا دو نشان: یک نان‌خور کم‌تر؛ و دیگر این‌که شاید او از کنوت یک «مرد» بسازد! به‌درستی نمی‌دانم کنوت کم‌سن‌وسال زیر دست او مرد شد یا نه؟ ولی همین اندازه می‌دانم که از نگاه کنوت، آن مرد مجسمه همه «هیروهای بدی» بود. او سخت‌گیر بود و یک‌دنده که کنوت را به انجام کارهای دشوار بدنی وادار می‌ساخت. تنها شادی و دل‌خوشی کنوت در آن روزها «تنهایی» بود. او در لحظه‌های شیرین تنهایی، تا می‌توانست خوش می‌گذراند: زمزمه کردن جمله‌هایی آهنگین از خودش.

چندی سپری شد. اکنون کنوت می‌توانست خوب و بد را تمیز و تشخیص دهد. او در خود این توانایی را می‌دید که می‌تواند روی پای خود بایستد. پس روی به کار آورد؛ این‌بار برای خودش. ابتدا فکر کرد برای دوست‌گرمی با دست‌فروشی شروع کند. سپس دلش هوای کشتزارها و مزرعه‌ها را کرد. کشف‌دوزی و درودگری و آموز‌گاری، دیگر کارهایی بود که کنوت را

زمانی که پس از یک عمر طولانی ۹۲ ساله راضی شد «تم» پس بدهد، کسی جنازه‌اش را تا گور برقیه نکرد. آخر چه معنی می‌دهد بر مرگ کسی که ستایش‌گر «هیتلر» بود و او را «یک بشارت‌دهنده عدالت برای تمام ملت‌ها و یک مصلح در بالاترین رده‌ها» می‌خواند، افسوس خورد و به احترام جنازه‌اش کلاه از سر برداشت؛ نه! بگذار تابوتش را کسی حمل نکند و گل بر گورش نگذارد؛ می‌خواهد برنده جایزه ادبی نوبل باشد، خب باشد؛ به جهنم! شما کلاه‌تان را قاضی کنید. کی دیده است کسی - آن هم یک هنرمند، یک نویسنده؛ نویسنده‌ای که نوبل ادبی را برده است - به اشغال‌گران سرزمین مادری‌اش خوش‌آمد بگوید و متجاوزان نظامی را نجات‌دهندگان انسان‌ها بخواند؟ آیا شرم‌آور نیست؟ پس بگذار جنازه‌اش مانند یک بی‌کس و کار؛ یک بیگانه بی‌هویت داخل گور گذاشته و دفن شود. ولی... ولی بسی جای دروغ و شوربختی است که یک‌چنین نویسنده بزرگی این‌گونه برای همیشه به خاک سپرده می‌شود!

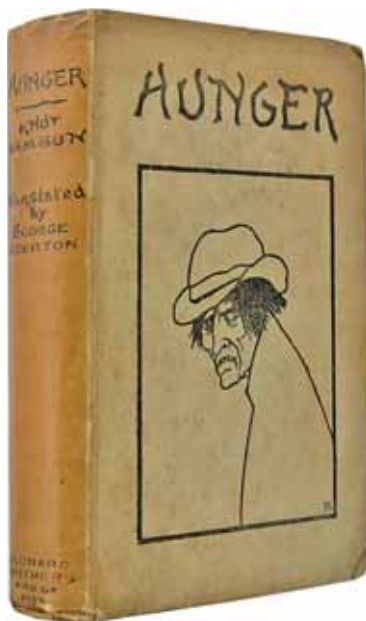
آن پیکر بی‌جانی که غریبانه و بدون هیچ تشییع‌کننده‌ای در دل خاک دفن می‌گردید، از آن «کنوت پدرسن» نامور به «کنوت هامسون» بود؛ و آن روز هم نوزدهمین روز از ماه فوریه سال ۱۹۵۲؛ یک روز سرد، نیم‌تاریک، ابری و برفی.

بیباید به ۹۲ سال پیش از آن برگردیم؛ یعنی روزی که همین جنازه، همین پیکر مُرده این آقا زاده شد و چشم و گوش به این جهان درهم گنشود؛ میانه تابستان بود که کنوت دیده به این خاک‌دان باز کرد؛ وسط نروژ. او مثل هر نوزاد دیگری از همان دقیقه نخست دریافت کرد در این دنیا خبری نیست. پس چرا از این‌جا سردرآورده بود؟ چه باید می‌کرد؟ باید همان کاری را می‌کرد که دیگر نوزادان می‌کنند: خروش و اعتراض! پس بیرق گریه را برافراشت و ناراضی‌تی خود را بر سر پدر و مادرش فروریخت. پدر شادمانه دست‌هایش را به‌هم زد و گفت:

- وای! چه گریه شادی!

و در چشم‌های مادر اشک شوق شروع کرد به رقصیدن. و از آن سو قابله به آن دو شادباش گفت. آن روز چهارم اوت از سال ۱۸۵۹ بود. در آن روز گرم، روستا در حال چرت‌زدن بود.

مادر در این اندیشه بود که به کودک تازه‌متولدشده‌اش شیر بخوراند و پدر اما در این فکر بود که کمک‌حالی گیرش آمده که چند سال بعد می‌تواند در کشاورزی و نگهداری گاوها، عصای دستش باشد. آخر پول با پدر و مادر این نوزاد رابطه خوبی نداشت. آیا

من بلیقسو هستم...

کتاب «نام کوچک من بلیقس» شامل مجموعه خاطرات و یادداشت‌های بلیقس سلیمانی نویسنده حاشیه کویر ایران زمین است که خود در این کتاب روایتگر کودکی، نوجوانی و جوانی‌اش شده است. نویسنده در این کتاب ابایی ندارد دست خواننده را بگیرد و او را به زوایای پنهان زندگی شخصی‌اش ببرد. سلیمانی از رهگذر این یادداشت‌های پراکنده به بیان آرا و اندیشه‌های خود درباره موضوعات مختلف می‌پردازد. با این همه، بهره خواننده تنها آشنایی با زندگی خصوصی نویسنده نیست، خواننده از رهگذر آشنایی با زندگی نویسنده با یک برهه از تاریخ اجتماعی و سیاسی مردم ایران، به خصوص نسل آرمان‌خواه و انقلابی معاصر نیز آشنا می‌شود.

بلیقس سلیمانی می‌نویسد: نامم را در سال ۱۳۴۶ گذاشتند بلیقس. چهار سال بعد از تولدم صاحب شناسنامه شدم. آن‌طور که بزرگ‌ترها گفته‌اند و می‌گویند، آن چهار سال بدون سجل و هویت مرا

این دختران»، «پیاده»، «من از گورانی‌ها می‌ترسم» اشاره کرد.

بلیقس سلیمانی همچنین پژوهشگر بسیار خوبی است و آثاری در این زمینه دارد، از جمله: پژوهش ادبی «همنوا یا مرغ سحر، درباره زندگی و آثار علی‌اکبر دهخدا»، «هنر و زیبایی از دیدگاه افلاطون»، «بررسی وضعیت کمی و کیفی ادبیات داستانی در دهه هفتاد»، «تفنگ و ترازو» (در نقد و بررسی ادبیات دفاع مقدس).

بلیقس سلیمانی در آخرین کتاب خود می‌نویسد: جنگ خلیج فارس بود و من تازه شده بودم مادر. اجساد مادران و کودکان عراقی را که در تلویزیون می‌دیدم، پسرکم را محکم در بغل می‌فشردم و برای مادران فرزند مرده مویه می‌کردم.

همان روزها قلم و کاغذ برداشتم و اولین و آخرین شعر سپید عمرم را سرودم، شعری برای مادران و کودکان مرده عرب، شعری درباره خلیانی که بغداد را شبانه همچون درخت کریسمس می‌بیند و

بانوی نویسنده؛ خودنگاره بلیقس سلیمانی

از کرمان تا تهران

معرفی کتاب: نام کوچک من بلیقس
نوشته: بلیقس سلیمانی
انتشارات ققنوس

● محمدرضا حیدرزاده

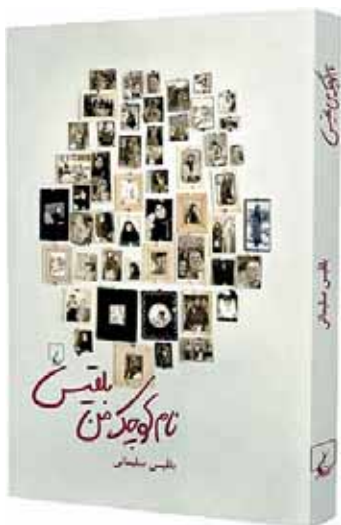
حقوق می‌گرفتیم، اما تا بخواهید آدم می‌دیدیم و از همدیگر و بزرگان چیز می‌آموختیم. تا پایان دولت اصلاحات در این مجله بودم و بودیم و بعد از آن دیگر هرگز به طور مستمر در نشریه‌ای کار نکردم. با این همه، تا همین حالا گاه و بی‌گاه برای مجلات و نشریات یادداشت می‌نویسم.

یکی از یادداشت‌هایی که چند سال قبل برای روزنامه اعتماد نوشتم چنان سرگذشت و سرنوشتی پیدا کرد که برای اولین بار به اهمیت کار روزنامه‌نگاری پی بردم. این یادداشت کوتاه نامش «من کیستم» بود، نوشته‌ای زنانه بود که البته بسیاری آن را اثری فمینیستی قلمداد می‌کردند. طیف وسیعی از مخاطبان آن را در فضای رسانه‌ها باز نشر کردند. در کلاس‌های روزنامه‌نگاری تدریس شد، برایش برنامه رادیویی ساختند و...

آن قدر این نوشته کوتاه، سر و صدا کرد که بسیاری مرا با آن می‌شناسند و برخی حتی بر این باورند که این نوشته بوده که مرا مشهور کرده نه سیزده جلد کتاب ناقابل‌ی که نوشته‌ام!

این روزها البته آدمی شفاهی شده، ام‌بیشتر حرف می‌زنم تا این که بنویسم. با این همه هر وقت فرصت پیدا کنم، باز هم برای نشریات می‌نویسم، حالا روایی می‌نویسم و گفتاری و بیش از هر چیز از تجربه‌های شخصی خودم می‌نویسم.

این‌را هم بگویم که در تمام دوران روزنامه‌نگاری‌ام به اسامی گوناگون مطلب نوشته‌ام. دو تا از این اسامی به نوعی به خانواده‌ام ربط داشت: «کیما سپهری» نام مستعاری بود که از تلفیق اسم فرزندانم به آن رسیدم. البته هم‌زمان، همسر هم به اسم «سپهر کیمایی» مطلب می‌نوشت. «صبا سلیمانی» هم نام دیگری بود که چند مقاله با آن نام منتشر کردم (قرار بود صبا دخترم باشد که نشد)...

بمب‌هایش را به آسودگی رها می‌کنند شعری در وصف کشورگشایی آمریکا و خشونت صدام.

این شعر اولین نوشته من بود که چاپ شد، راستش دقیق نمی‌دانم شعر در کیهان چاپ شد یا اطلاعات. دلم می‌خواهد تصور کنم در اطلاعات چاپ شده. دومین نوشته‌ام مقاله‌ای بود در خصوص جهان داستانی میلان کوندر که در مجله ادبستان چاپ شد و بابت آن اولین حق‌التحریر عمرم را گرفتم. با مجله ادبستان تا وقتی تعطیل شد گاه و بی‌گاه همکاری می‌کردم. روزی که اولین نوشته‌ام چاپ شد، جهان روشن و واضح و پر معنا بر من پدیدار شد و شاید برای اولین بار به خودم، به وجود خودم، افتخار کردم. اما حیف و صد حیف که این احساس، دولت مستعجل بود. بی‌درنگ دریافتم جهان نسبت به شادی من بی‌اعتناست. چنان که آدم‌ها

«بلیقسو» صدا می‌کردند و، تا همین حالا هم که در سراسیمه عمر قرار دارم، هنوز هم برخی اهالی روستا و قوم و خویش‌هایم همان «بلیقسو» صدا می‌کنند. حکایت آن چهار سال بی‌هویتی‌ام را در داستانی در مجموعه «پسری که مرا دوست داشت» آورده‌ام.

***

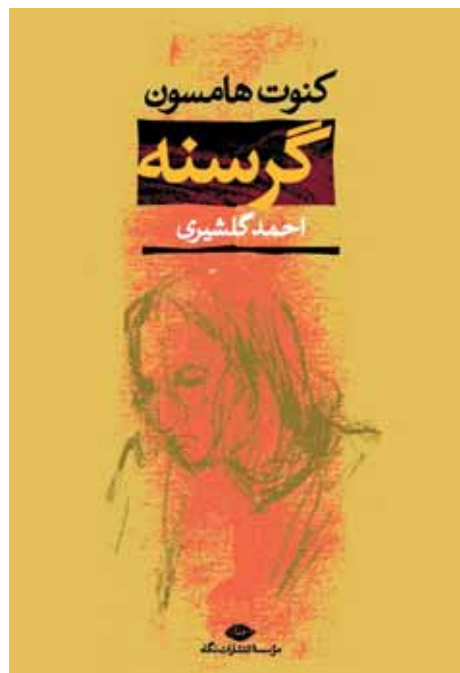
بلیقس سلیمانی سال ۱۳۴۲ در شهرستان «ابر» در جنوب کرمان متولد شد. در رشته کارشناسی ارشد فلسفه تحصیل کرده و کتاب‌های «بازی آخر بانو»، «بازی عروس و داماد» و «خاله بازی» از آثار اوست که همگی چندین بار تجدید چاپ شده‌اند. رمان «بازی آخر بانو» برنده جایزه ادبی مهرگان و بهترین رمان بخش ویژه جایزه ادبی اصفهان در سال ۱۳۸۵ شده و برخی از داستان‌هایش به زبان‌های انگلیسی، ایتالیایی و عربی ترجمه شده است.

او دآوری جایزه‌های ادبی را هم بر عهده داشته است، از جمله جشنواره بین‌المللی برنامه‌های رادیویی و جایزه منتقدان و نویسندگان مطبوعاتی.

سلیمانی در رمان‌هایش انسان را در موقعیت‌های مختلف و خطیر مانند انسان در موقعیت انتخاب، انسان در موقعیت آزاد، انسان در موقعیت مرگ، یا در موقعیت قتل قرار داده و عکس‌العمل او را بررسی می‌کند. هر چند بیشتر دغدغه‌های فلسفی او در قالبی تازه، سبب نگارش مجموعه داستان‌های کوتاه «بازی عروس و داماد» بود.

داستان‌های مجموعه «بازی عروس و داماد» را می‌توان داستان مینی‌مال یا داستان‌های قلش دانست که شامل شصت داستان چند خطی بوده و بسیاری از آن‌ها پایانی غافلگیرکننده دارند.

از دیگر آثار این نویسنده می‌توان به رمان‌های «به هادس خوش آمدید»، «نارسیده ترنج»، «پسری که مرا دوست داشت»، «سگ‌سالی»، «آن مادران

می‌دانی داری چه کار می‌کنی و چه می‌گویی؟ چرا به کشور خودت و انسانیت خیانت می‌کنی؟ درست است که تو از امپریالیسم کهنه‌کار انگلستان و امپریالیسم نوظهور امریکا نفرت داری؛ اما هیتلر مسیح نیست که تو او را «یک مصلح در بالاترین رده‌ها برای بشریت» می‌دانی و می‌خوانی!

وقتی نازی‌ها پرچم سفیدشان را بالا گرفتند و سرزمین‌های اشغالی را ترک گفتند^(۱)، هامسون زندانی و محاکمه شد. محاکمه وی با ۵۰ هزار متهم دیگر که در زمان جنگ و اشغال‌گری، سنگ آلمانی‌ها را به سینه می‌زدند اندکی متفاوت بود. او آن‌قدر فرتوت و کهن‌سال شده بود که دیگر نمی‌شنید. آیا اگر برنده نوبل ادبی جوان می‌بود، بیست و ششمین اعدامی - به جرم خیانت به میهن - نمی‌بود؟

و لقمه‌های دیگر از فصل سوم گرسنه:

- «خواهش می‌کنم به تکه استخوان به سگ من بدین، فقط به تکه، لطفاً گوشت نداشته باشه، همین قدر به تکه استخوان باشه که بتونه به دهنش بگیره.»

قصاب به تکه استخوان کوچولوی مامانی که به مقدار گوشت هم بیش بود به دستم داد. استخوانو زیر کتفم گرفتم و طوری به گرمی تشکر کردم که قصاب با تعجب نگاهم کرد.

گفت: «قابلی نداره.»

گفتم: «منون؛ خیلی خیلی لطف کردین.»

برگشتم از پلکان بالا رفتم. قلمم تاپ‌تاپ می‌زد.

دزدانه پا به حیاط به آهنگری گذاشتم، تا اون‌جا که می‌تونسم پیش رفتم و جلو به در زهوار دررفته ایستادم؛ اون دور و اطراف روشنایی نبود و تاریکی مطبوعی دورمو گرفته بود. شروع کردم به خوردن ذره‌های گوشت دور و اطراف استخوان.^(۲)

اگر جان‌بار دیگر در تن بی‌جان کنوت هامسون لانه کند، آیا او باز زیر صلیب شکسته بیرق آلمان‌ها سینه نخواهد زد؟

۱. هامسون، کنوت. «گرسنه». احمد گلشیری. انتشارات نگاه. چاپ سوم ۱۳۹۶.

۲. در تاریخ هشتم ماه می سال ۱۹۴۵، آلمان تسلیم و نروژ یک بار دیگر به کشوری آزاد تبدیل شد.

۳. هامسون، کنوت. «گرسنه». احمد گلشیری. انتشارات نگاه. چاپ سوم ۱۳۹۶.

تسلیت

با خبر شدیم که همکار گرامی و نویسنده محترم آقای گودرز گودرزی (مجید) در غم از دست دادن مادر ارجمندشان سوگواری دارند.

این ضایعه اندوه‌بار را از طرف همکاران روزنامه اطلاعات و به ویژه ضمیمه فرهنگی به ایشان تسلیت می‌گوییم و برای آن مرحومه از درگاه خداوند بزرگ طلب آمرزش و آرامش داریم.

